

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Keski-Suomen reservipiirien lehti • www.ksmaanpuolustaja.fi • Nro 1, maaliskuu 2023 • 42. vuosikerta

www.nammo.com

Healing with heat

**Säästä sähköä ja
paranna huolto-
varmuutta**

Varaavalla takalla lämmität
kotisi ja valmistat ruokaa
ilman sähköä. Kysy nyt
tarjous ja varmista talven
takkatoimitus!

[®] Tulikivi

JYVÄSKYLÄN
TAKKAKESKUS

Vapaaherrantie 2
puh. 0400 690445

**Sujuvaan arkeen ja
huolettomaan huomiseen**

Me olemme täällä, kun tarvitset neuvoja
unelmien saavuttamiseen tai apua arjen
raha-asioihin. Tervetuloa meille!

op.fi/keski-suomi

OP Keski-Suomi

Keski-Suomen Maanpuolustaja 1/2023

42. vuosikerta

Poimintoja tästä lehdestä:

* Kriisejä tulee - olemmeko valmiita	4
* Puolustusministeri Keuruulla	7
* Sankarivainaja Eino Manninen Luhankaan	8
* Tammisunnuntain juhla palasi	12
* Viimeinen Summan taistelija lähti	18
* Isänmaan rakkaus - Yhdessä ilolla - Osaava toimija	24
* Suuren Kuzrajärven taistelusta 80 vuotta	28

Tapio Paappanen

PÄÄKIRJOITUS

Kriisejä tulee - olemmeko valmiita?

Suomalaiset saivat 1990-luvun laman jälkeen elää neljännesvuosisadan aikaa, jolloin meillä meni oikeastaan ihan mukavasti. Taloudessa oli kyllä nousu- ja laskukausia, meidän kaikkien henkilökohtaisissa elämässä oli huonompia ja parempia aikoja ja monet kohtasivat varmasti suuriakin vastoinkäymisiä. Kansakuntana Suomi eli kuitenkin tasaista ja melko ennustettavaa aikaa.

Kaikki muuttui maaliskuussa 2020, kun Suomi suljettiin koronapandemian vuoksi. Pari vuotta myöhemmin sota tuli lähelle Suomeakin, kun Venäjä aloitti laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainaan. Sen seurauksena Eurooppa ajautui energiakriisiin, ja monille suomalaisille energian ja ruoan hinnan nousu aiheuttivat henkilökohtaisen talouskriisin.

Vaikka tilanne meille melko mukavaan elämään tottuneille onkin yllättävä, ei se historiallisesti tarkasteltuna ole erityisen epätavallinen. Ihmiskunnan historialle on tyypillistä, että erilaisia kriisejä on ilmaantunut kiusaksemme säännöllisesti – mutta kuitenkin niin harvoin, että uuden kriisin iskiessä edelliset kriisit ovat jo alkaneet unohtua.

Kriisien unohtumisen myötä unohtuu yleensä myös kriiseihin varautuminen, vaikka Suomessa siitä onkin muistutettu säännöllisesti myös hyvinä aikoina. Henkilökohtainen varautuminen on osa viime vuosien aikana arkipuheeseenkin noussutta kriisinsietokykyä eli resilienssiä.

Resilienssillä tarkoitetaan yksilöiden ja yhteisöjen kykyä ylläpitää toimintakykyä muuttuvissa olosuhteissa sekä valmiutta kohdata häiriöitä ja kriisejä ja palautua niistä. Resilienssi on yhteiskunnan läpäisevä ominaisuus: sitä tulee olla ja sitä tulee rakentaa niin yksilöiden, yhteisöjen kuin yhteiskunnankin tasolla.

Suomalainen kokonaisturvallisuusajattelu perustuu yhteistoimintaan, hajautettuun varautumiseen ja resilienssin luomiseen. Koronapandemia osoitti, ettei malli ole vielä täydellinen, mutta kokonaisuutena ottaen selvisimme pandemiasta kuitenkin melko hyvin – tässä monien suomalaisten korkea yksilöresilienssi oli merkittävä tekijä.

Varautumis- ja maanpuolustuskoulutuksen suosion räjähdysmäinen kasvu Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan kiihtymisen jälkeen on osoitus siitä, että suomalaiset ovat kiinnostuneita oman resilienssinsä kehittämisestä – olkoonkin, ettei moni varmaan tiedä tätä liittyessään jonkin vapaaehtoisen maanpuolustuksen järjestön jäseneksi.

Yksilöresilienssiä voidaan kehittää voimaannuttamalla yksilöitä ja ottamalla heidät mukaan aktiivisiksi toimijoiksi. Mahdollisuus toimia ja kehittää itseään tuottaa hallinnan tunteita, jotka jo sellaisinaan lisäävät resilienssiä. Resilienssin luominen yksilöistä lähtien edellyttää myös sitä, että ihminen tuntee olevansa toimintakykyinen ja merkityksellinen yhteisön jäsen.

Reserviläiskentällä ja muilla vapaaehtoisen maanpuolustuksen järjestöillä onkin suuri vastuu Suomen resilienssin rakentamisessa. Meidän tulee tuottaa paitsi osaamista ja suorituskkyä, niin myös ennen kaikkea osallistumisen ja toiminnan mahdollisuuksia ja yhteisöllisyyden kokemuksia. Pelkkä jäsenmäärän ennätyskasvu ei riitä, vaan

mahdollisimman moni uusista jäsenistä pitää saada mukaan myös aktiiviseen toimintaan.

Suomi on yhdistysten luvattu maa, mutta samalla olemme valitettavasti myös yhdistysten sisäpiirien luvattu maa. Olemme nyt tilanteessa, jossa sisäpiirimme ympärillä odottaa ennätysmäärä uusia jäseniä, potentiaalisia aktiivitoimijoita. Heistä monet ovat sellaisia, etteivät he aiemmin olisi voineet kuvitellakaan liittyvänsä reserviläisjärjestöön. Samalla monella heistä on sellaista osaamista, joita reserviläisjärjestöille ei ole aiemmin ollut tarjolla.

Uusien jäsenten aktivoiminen toimintaan olkoon vuoden 2023 tärkein tehtävämme. Normaalin toiminnan lisäksi voi olla paikallaan järjestää toimintaa nimenomaan uusille jäsenille: tutustumis- ja esittelyiltoja, omia ampuma- ja liikuntatapahtumia tai vaikkapa retkiä kiinnostaviin kohteisiin. Kun ihmiset tutustuvat toisiinsa, he alkavat myös toimia yhdessä. Se on tärkeää, sillä kriisejä tulee jatkossakin, ja silloinkin meidän tulee olla valmiita. Ja resiliентtejä.

*Panu Moilanen
Puheenjohtaja
Keski-Suomen reservipiirien
tiedotustoimikunta*

Naamiot on riisuttu

Venäjä miehitti Ukrainan Krimin vuonna 2014 ja on tukenut Itä-Ukrainan niin sanottuja kansantasavaltoja. Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24.2.2022 tasavallan presidentti Sauli Niinistö totesi: "Nyt naamiot on riisuttu, vain sodan kylmät kasvot näkyvät". Eduskunnan ulkoasianvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-aho sanoi: "Me olemme tekemisissä hallinnon kanssa, joka ei ole rikollinen vain moraalisesti, vaan myös kansainvälisen lain edessä."

Voimapolitiikassa naamioiden käyttö ei ole yllättävää, laittomuudetkin verhotaan "laillisiksi". Eikö Suomessa ole osattu katsoa namioiden taakse, vai onko Venäjän "ymmärtäminen" turruttanut todellisuudentajumme?

Suomessa on julkaistu silmiämme avaavia teoksia Venäjästä, esimerkiksi Geir Gilesin Venäjän sota jokaista vastaan (2022) ja Moskovian opit (2020).

Pitääkö meidän, joita on pidetty Venäjän asiantuntijoina, saada tietomme muualta? Eikö päättäjillämme ole ollut tietoa namioiden takaa siitä, miten Venäjä on toiminut ja toimii naapureitaan ja koko maailmaa kohtaan? Onko viime sotien jälkeinen aika pitänyt suomme supussa, vaikka tietoa meillä olisi pitänyt olla?

Sata vuotta sitten vuonna 1923 WSOY julkaisi Iltalehden päätoimittaja Emerik Olsonin (1887-1971) kirjan Venäjä ennen ja nyt. Alkusanoinaan Olsoni toteaa: "... vain tutustumalla Venäjän valtakunnan aikaisempaan historiaan, sen kansan ja sen hallitustavan luonteeseen eri aikoina, voimme käsittää, miten kaikki se, mitä Venäjällä ... on tapahtunut, ...", "... nyt kun meidän on pystyttävä puolustamaan asemaamme itsenäisenä valtiona ja mahdollisimman tehokkaasti hoitamaan vanhaa tehtävääme länsimaisen sivistyksen äärimmäisenä etuvartiona, on mitä tärkeintä tuntea itäinen naapurimme, ennen kaikkea sen historia siinä oikeassa valossa ja perspektiivissä, ..."

Tuolloinen Olsonin kirjan lukenut suomalainen tiesi, mikä on Venäjä (Neuvosto-Venäjä) ja miten se toimii.

Olsoni tekee syväluotauksen Venäjän historiaan, jota hän havainnollistaa lukuisin tilastoin ja kartoin. Hän kirjoittaa moskovalaisesta valloittajamonarkiasta, Venäjästä kahden puolen vallankumousta ja Neuvosto-Venäjästä. Hän käyttää pääasiassa suomalaisia, ruotsalaisia, saksalaisia ja ranskalaisia lähteitä. Lähdeviitteet kattavat 50 sivua.

Vanhahtavasta kielestään huolimatta tosiasiat ovat edelleen kohdallaan adjektiivit mukaan luettuina.

"Esivalta on tataarien kouluttamalle venäläiselle ja hänen kasvattamilleen omille alamaisilleen aina sama kuin hallitsi-

jan persoona – ja lakia edustaa hänen mielivaltainen tahtonsa." "... orjallinen alistuminen persoonalliseen mielivaltaan tuli venäläisen yhteiskunnan ainoaksi koossapitäväksi voimaksi ja elinprinsipiiksi." "Venäläinen vapauskäsitys merkitsee mielivaltaa ja anarkiaa, ..."

Kasakkakin tulee siinä sivussa luonnehdittua: "Kasakan elämä on anarkian ihanne, ..." "Hän osaa murhata, ryöstää, valloittaa ja sortaa ..." "Hänen ilmapiirinsä on epäluotettavuus ja petos."

Maallinen ja hengellinen valta ovat Bysantin hengessä kulkeneet käsi kädessä hirmutekojakaan kaihtamatta vuosisatoja – poikkeuksena ehkä Neuvostoliiton aika – ja edelleen nyt Putinin aika.

Olsoni kirjoittaa: "Mahdollisimman räikeässä muodossa on Venäjän laajenemispolitiikan teoriaa esittänyt kenraali N.A. Kuropatkin kuuluisassa Memoraaissaan, jonka hän maaliskuussa 1900 jätti keisari Nikolai II:lle, ..." Kuropatkin toteaa, "...että Venäjän rajat eivät ole turvaut. Niitä on siis "turvattava", s.o. laajennettava joka suunnalle, ..."

"Pietari Suuren testamentti ja Kuropatkinin teoria ovat rauhaa rakastavien tsaarikeisarien käytännöllisen politiikan mukaisia. Tätä politiikkaa jatkettiin siis 20:nnellä vuosisadalla Venäjän historiallisena tehtävänä."

Terrorismi oli Neuvostoliiton ja on nyt Venäjän sisäinen "valtiomuoto", joka ulottaa lonkeronsa koko maailmaan.

Ikiaikaisen uhkan alaisen ja turvattoman Venäjän yhden kaupungin, Pietarin "turvattomuuskin" on Suomessa sisäistetty ja nielty itsestään selvyyttenä. Todistellaan, että Venäjän geostrategiset intressit Suomenlahden pohjukassa säilyvät. Venäjän "legitiimit" edut ovat säädelleet suhtautumistamme Pietarin turvallisuuteen. Itänaapuri on onnistunut hyvin asiassaan. Se on "legitimoinut" rajojensa ulkopuolisten alueiden käytön rajoitukset ja suhtautumisen sisäiseen turvallisuuteensa onnistuneesti.

Historiasta ja muustakin toiminnasta kirjoitettaessa tai puhuttaessa saatetaan jättää olennaisia tosiasioita pois, jolloin totuus vääristyy. Vieläkin tuomittavampaa on suoranaisesti vääristellä tosiasioita kuten Putinin Venäjällä tehdään. Emerik Olsoni perusti kirjansa lähteisiin sidottujen tosiasioiden varaan.

Olsonin kirjan voisi kaivaa arkistoista päättäjien käyttöön!
Hannu Luotola
prikaatikenraali evp

Keski-Suomen aluetoimiston päällikön puhe Talvisodan päättymisen muistopäivän tilaisuudessa 13.3.2023

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, Jyväskylän kaupungin edustajat, hyvät läsnäolijat!

Tällä kertaa muistelemme talvisodan päättymistä Jyväskylän vanhalla hautausmaalla. Äsken Taulumäen kirkon kelloja soitettiin 105 kertaa, kerta talvisodan jokaisen päivän muistoksi. Perinteinen Kirkkopuiston alue Vapaudenkadun varrella ei ole rakennustöiden vuoksi käytössä ja Taipaleen taistelun muistomerkki on siirretty varastoon odottamaan rakennustöiden valmistumista.

Taulumäen kirkon ja Jyväskylän sankarihautausmaan talvisotaan liittyvä symboliarvo on mittava. Talvisodan aikana sankarihautaukset järjestettiin Taulumäen kirkossa ja sodan ensimmäiset uhrin haudattiin edessämme olevan Uhriliekki-patsaan ympärille. Myöhemmin jatkosodan aikana sankarihautaukset järjestettiin pääsääntöisesti hautakappelissa.

Hyvät kuulijat!

Neuvostoliitto hyökkäsi Suomeen marraskuun 30. päivänä 1939 ilman edeltävää sodan julistusta. Vastoin vihollisen odotuksia sodasta ei tullut lyhyttä ja voitokasta, vaan Suomen nopea valtaus epäonnistui jo heti alkumetreillä. Suomen kenttäarmeija oli perustettu ja ryhmitetty ennen sodan alkua. Lisäksi suomalaisten koulutus ja taktiikka sekä vähäinen materiaali soveltuivat vallitseviin olosuhteisiin. Myös taistelutahto kesti ankarimmissakin olosuhteissa. Vastoin Neuvostoliiton odotuksia, suomalaiset puolustivat maataan yhtenäisenä.

Suomi oli varautunut sotaan Neuvostoliittoa vastaan, mutta se ei ollut varautunut taistelemaan yksin suurvaltaa vastaan. Puolustusvoimissa ja suojeluskunnissa tehty kehitystyö, asevelvollisten koulutus sekä loppusyksyllä 1939 tehty poliittinen päätös liikekannallepanosta olivat ratkaisevan tärkeitä.

Hyvä yleisö!

Venäjä aloitti vuosi sitten sodan Ukrainassa ilman sodan julistusta. Talvisodan tavoin se epäonnistui tavoittelemansa nopean ratkaisun saavuttamisessa. Sodan lopputulemalla tulee olemaan paljon laajemmat vaikutukset kuin Venäjän ja Ukrainan välisten asioiden ratkaisu. Kyse on siitä, miten sodan seuraukset tulevat vaikuttamaan maailmanjärjestykseen.

Ukrainan puolustustaistelun avaintekijöitä ovat kansan maanpuolustustahto ja yhteiskunnan kriisinsietokyky sekä läntisen yhteisön sotilaallinen, taloudellinen ja poliittinen tuki. Ukrainaa on tuettu tavalla, joka on yllättänyt Venäjän.

Palatkaamme vielä hetkeksi Jyväskylään itsenäisyyspäivänä vuonna 1940. Sanomalehti Keskiuomalainen on kuvaillut eloisesti tuota ikimuistoista päivää kolme vuotta sitten julkaistussa artikkelissaan.

Lumisena ja kylmänä itsenäisyyspäivänä vuonna 1940 paljastettiin Jyväskylän Paraatitorin laidalla Suomen ensimmäinen talvisodan muistomerkki. Taipaleen taistelun muistomerkkin paikaksi valittiin Jyväskylä, koska Taipaleessa taistelivat pääosin Keski-Suomesta kootut joukot.

Juhlapaikalle oli saapunut lähes 2000 talvisodan aseveljeä eri puolilta Suomea. Heidän lisäksi tilaisuutta kunnioitti yli kymmentuhapäinen yleisö. Vastaavaa määrää ei Jyväskylässä aiemmin ollut yhteen kokoontunut.

Tilaisuuden aluksi kenraali Heinrichs suoritti joukkojen katselmuksen. Puheessaan hän muistutti Taipaleen taistelujen olleen vuotta aiemmin Keski-Suomen miehille sodan ankarimpia päiviä. Sotamarsalkka Mannerheim lähetti tilaisuuteen virallisen tervehdyksen. Kenttäjumalanpalveluksen jälkeen patsas luovutettiin Jyväskylän kaupungille. Ohimarssin jälkeen matka jatkui tervehdyskäynnille sankarihautojen ääreen, tälle samalle paikalle jossa nyt 83 vuotta myöhemmin itse seisomme.

Veteraanisukupolven uhrausten ansiosta sinivalkoinen lippu liehuu vapaan Suomen yllä!

Everstiluutnantti
Yrjö Lehtonen

Puolustusministeri Mikko Savola Keuruulla Satumaa-kahviossa.

Puolustusministeri 5.1.2023-

Savola, Mikko Tapio

Syntymävuosi ja -paikka: 1981 Ähtäri

Koulutus:

Tradenomi 2005

Työura- ja elämäkertatietoja:

Etelä-Pohjanmaan TE-keskus:

Yritystutkija 2005, maatalousyrittäjä 2006-

Kunnallisia luottamustehtäviä:

Ähtäriin kaupunginhallitus 2005-2009

Ähtäriin kaupunginvaltuusto, pj 2009-2011

Eduskuntatyöhön liittyviä tehtäviä:

Valtiovarainvaliokunnan jäsen 2011

Puolustusvaliokunnan jäsen 2011-2023

Suuren valiokunnan työjaoston jäsen 2015-2019

Ulkoasiainvaliokunnan jäsen 2016-2023

Suuren valiokunnan jäsen 2015-2019

Puolustusministeri piipahti Keuruulla

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Keuruun keskustassa kahvila Satumaa täyttyi kuulijoista, kun uusi puolustusministeri Mikko Savola kävi Keuruulla maakuntakierroksensa liittyen lauantaina tammikuun 21. päivänä. Hän kertoi venyttäneensä käsiään aikanaan Keuruulla suorittaessaan varusmiespalvelustaan pioneeriaselajissa, jossa telamiinon kantaminen omin käsin ei ollut ollenkaan vierasta toimintaa. Sen ajan harjoituksissa vihollinen väijyi jo Kalettoman tasalla.

Salkku Kaikkoselta

Mikko Savola otti puolustusministerin salkun vastaan 5.1.2023 kun aiemmin tehtävää hoitanut Antti Kaikkonen aloitti vanhempain vapaan. Savola on ollut eduskunnassa mm. puolustus- ja ulkoasiainvaliokunnan sekä suuren valiokunnan jäsen. Lisäksi hän toimi Reserviläisliiton puheenjohtajana vuosina 2013-2016. Näiden tehtävien kautta hänellä on hyvä tuntemus maanpuolustuksen rakenteisiin.

Pioneerien pitkien käsien jutusta siirryttiin vakavampaan aihepiiriin Saksan Ramsteinissa pidettyyn 40 maan puolustusministerin kokoukseen, jossa sovittiin apupaketeista Ukrai-

nalle. ”Ukraina tarvitsee tällä hetkellä kaiken mahdollisen tuen. Venäjällä on halua ja kykyä pitkäkestoiseen sodankäyntiin, eikä rauhasta ole tietoaakaan. Meidän tehtävänä on auttaa Ukrainaa niin, että se pärjää siinä brutaalissa sodassa”, totesi Savola, joka kertoi kokouksen hengen olleen vakavan yhtenäinen.

Uusi Suomen apupaketti

Suomi julkisti kokouksessa 12. tammikuuta Ukrainalle. Raskestasta aseistusta sisältänyt paketti oli arvoltaan 400 miljoonaa euroa sisältäen sellaista materiaalia, mitä Ukraina on pyytänyt. Ramsteinin kokouksessa ei vielä saatu aikaiseksi päätöstä Leopard-panssarivaunujen lähettamisestä Ukrainaan, koska Saksa jäi miettimään asiaa. Sittemmin Saksa on myöntynyt asiaan.

Nato-jäsenyyttä jarrutetaan

NATOn täysjäsenyys ei tule nopeasti. Unkari on näyttänyt jo vihreää valoa alukeväästä, mutta Turkilla on jarru päällä. Siellä on vaalit alkukesästä. Sen jäl-

keen asiaan varmaankin palataan.

USA:n poliitikot ovat kytke-mässä Turkille F-16 hävittäjien lähettämisen ehdoksi Suomen ja Ruotsin NATO-jäsenyyksien ratifioinnin. Jäsenyyshakemuksen jättämisestä on kulunut vasta reilut puoli vuotta ja 28 NATO-maan ratifioinnit ovat tulleet todella pikavauhtia.

Ruotsin kanssa Natoon

Ruotsi on meidän läheisin kumppanimme. Meillä on puolustuksellista syvyyttä ja saamme Ruotsin kautta huoltovarmuutta. Lisäksi teemme yhteistä puolustus suunnittelua, joten yhtäaikainen jäsenyys Natossa on Savolan mielestä molempien maiden etu. Kyse on koko Pohjois-Euroopan ja Itämeren turvallisuudesta.

Huoltovarmuus muistettava

Kun Savola aloitti eduskuntauransa 2011 maailma oli eri asennossa silloin. Varautuminen erilaisiin kriiseihin ei ollut politiikan kärkihankkeita. Kun Krimi vallattiin, ajattelu on muuttunut ja varsinkin viime vuonna Venäjän Ukrainaan

suuntaaman oikeudettoman hyökkäyksen jälkeen huoltovarmuuden seikat ovat tulleet iholle. Suojavälineiden, lääkkeiden, ruoan, energian ja puolustusteknisten omavaraisuutta on kehitettävä ja siitä on pidettävä hyvää huolta. Itämeri on meidän huoltovarmuutemme strateginen käytävä.

Suomalainen voi nukkua yönsä rauhassa

Puolustusministeri Mikko Savolan mukaan suomalaiset saavat nukkua yönsä rauhassa. Puolustusta vahvistetaan kaikissa puolustushaaroissa. Puolustusmateriaalia täydennetään ja ajantasaistetaan kaiken aikaa. Kertausharjoituksissa yhä useampi reserviläinen saa koulutusta, ja varusmiespalvelun aikana koetut kansainväliset harjoitukset tuovat ikäluokille arvokkaan yhteistoiminnallisen lisäarvon. Kansakunnan keskuudessa vallitsee korkean maanpuolustustahto, mikä kertoo yhtenäisyydestä, kun ajatellaan Suomen puolustamista.

Kunniavartio arkulla: Markus Kilpijoki edessä (vas.) ja Jarkko Nurminen edessä (oik.), Saku Liehu takana (vas.) ja Manu Pasanen.

Suomen lipun vartio: Juha Väisänen (vas.), Juha Vimpari lipunkantajana ja Jan Niukkanen.

Sankarivainaja Eino Manninen Luhankaan

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Luhangan talvikirkossa tammiukuun 29. päivänä sotamies Eino Mannisen maalliset jäännökset siunattiin maan poveen. Manninen katosi vuonna 1944 Karjalan kannaksen torjuntataistelussa, ja hänet on julistettu kuolleeksi vuonna 1951.

Siunaustilaisuus pidettiin talvikirkossa sotilaallisin kunnianosoituksin. Keski-Suomen Alueoimisto oli asettanut reserviläisistä kunnia- ja lippuvartion. Hautaan siunaamisen suoritti Jyväskylän varuskunnan sotilaspappi Marko Hauk-

kamäki Joutsan seurakunnan vastatessa muista järjestelyissä. Läsnä oli noin 15 sankarivainajan omaista, yhtenä heistä Mannisen sisar Ritva Nieminen.

Herkkä hetki

Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys ry otti taannoin yhteyttä vainajan ainoaan jäljellä olevaan sisarukseen, Ritva Niemiseen Nastolasta. Hän sai kuulla, että Vuoksen rannalta Äyräpään harjulta oli löydetty Eino-veljen tuntolevy erästä kenttähaudasta, yhdessä toisen sotilaan jäänteiden kanssa. Dna-vertailunäyte vahvisti, että kauan kotiin odotettu Eino Manninen oli löytynyt. Hetki oli herkkä Ritva Niemiselle ja hänen suvulleen. Heillä oli 13 vuotta ikäeroa, joten muistikuvat isoveljestä ovat vähäiset.

Viimeksi nähty Äyräpäässä

–Tieto hänen löytymistään tuntui mahtavalta. Sitten tuntui surulliselta, koska äiti ja muut

kymmenlapsisesta sisarusparvesta eivät ole enää elossa kokemassa tätä. Äiti kaipasi kadonnutta poikaansa kovasti kotiin, ja mietti aina, että jospa hän kuitenkin palaisi, muisteli Nieminen. Äiti selvitteli vuosia rintamakavereilta, että missä Eino olisi. Viimein äiti sai selville sotamies Eskeliseltä, että tämä olisi nähnyt Einoon viimeisenä Äyräpäässä. Eskelinen oli näissä taisteluissa jäänyt vangiksi viholliselle ja siten selvinnyt sodasta hengissä.

Suurhyökkäys musersi

Sotilaspappi Haukkamäki tote- si, että Eino olisi nyt 97-vuotias, ellei Neuvostoliiton suurhyök- käys oli päättänyt hänen elä- määnsä 5.7.1944 Äyräpään har- julla, vasta 18-vuotiaana. Tor- juntataistelu Äyräpäässä ja Vuo- salmella kesällä 1944 oli äärim- mäinen koitos miehille. Tappiot olivat kovia, ja Einoon yksikön ryhmitettyä Äyräpäähän se jou- tui venäläisten voimakkaan ty- kistötulen alle, ja se löi hajalle yli puolet komppaniasta.

–Alueella olleiden kertomus-

Aki Imppola (vas.) ja Perttu Hietanen poistivat lipun arkulta. He toimivat arkun kantajina.

ten mukaan Äyräpäässä vallitsi paniikki ja pakokauhu. Miehiä pakeni paniikissa, haavoittui, kuoli ja hukkui Vuokseen, kun yritettiin uida takaisin toiselle puolelle. Tähän tulimyrskyyn päättyi Einon tie.

Kaksi vuotta sitten paikallistettiin

Hän löytyi vasta 2021 Äyräpään harjanteelta samasta haudasta toisen suomalaisen kanssa. Näiden taisteluiden jälkeen Einon komppaniasta jäljelle jäi vajaat 20 miestä, kuvaili Haukkamäki taistelujen rajuutta.

Mannisten perhettä oli kohdannut suuri suru jo 1941, kun vanhin veli oli kaatunut Syvärillä. –Minäkään en ollut pohjennut riittävän syvästi sotilasvalan lausetta: Minä tahdon kaikkialla ja kaikissa tilanteissa, rauhan ja sodan aikana puo-

lustaa isänmaani koskemattomuutta, ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Mitä se oikeasti tarkoittaa, kun isänmaa kutsuu ja minkä hintainen on kallein uhri. Sen Eino tietää, sillä hän antoi kalleimman uhrin Isänmaan puolesta, kiteytti Haukkamäki.

Sotataipaleelta

Muistotilaisuudessa puhuivat aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Yrjö Lehtonen, Luhangan sotaveteraanien pj. Teuvo Jaakkola ja kunnanjohtaja Tuomo Kärrä. Puhujista everstiluutnantti Lehtonen keskittyi Mannisen sotataipaleeseen.

Kuten nykyäänkin, kaikki alkoi kutsunnoista, joissa määrätään palveluspaikka. Varusmiespalveluksen alkumetreillä Eino Manninen ja muut alokkaat kuittasivat itselleen tuntelevyt. Tämä samainen kou-

lutuskeskuksessa kuitattu tuntelevy mahdollisti Äyräpään harjulta löydetyn vainajan tunnistamisen, ja sen, että tänään olemme koolla Einon muistotilaisuudessa hänen kotipitäjässään 79 vuoden jälkeen.

Sodissamme noin 13.000 sotilasta jäi kentälle tai katosi tietymättömiin. Lähes 1.600 heistä haudattiin jo sodan aikana tunnistamattomina ja hukkuneina menehtyneitä lasketaan olleen lähes 300. Sotavainajien muiston vaalimisyhdistyksen tekemä varsinainen sotavainajatyö käsittää neljä vaihetta: kentälle jääneiden etsinnän, kotiuttamisen, mahdollisen tunnistamisen ja hautaan saattamisen. Vuoden 2021 lopussa tunnistettuja oli yhteensä 413. Näistä 87 oli talvisodan ja 326 jatkosodan sankarivainajia. Tunnistamattomina haudattuja on ollut yhteensä 979.

Luhangan veteraanimatrikkeli:

Manninen Eino Taavetti

Taavetinpoika,
s. 14.9.1925 Luhanka
Sotamies, työmies Judinsalosta.
Asevelvollisuus:
14.10.1943
Jalkaväen Koulutuskeskus 3,
HTK/Käkisalme

Jatkosota 21.6.1944

Erillinen Pataljoona 25,
konekiväärimies, Äyräpää.

Nähty viimeksi Äyräpään
sillanpääasemassa 5.7.1944,
joka joutui viholliselle.

Julistettu kuolleeksi 1951,
siunattu kentälle jääneenä
Luhangan sankarihautaan.

*Jutun kuvat:
Keski-Suomen aluetoimisto
Karjalan Valli -verkkosivu*

Karjalan Valli -etsintäryhmän kertomuksesta

Kerromme 15. toukokuuta 2021 suoritetusta etsintämatkastamme. Olimme Äyräpään harjulla pienillä voimilla (3 etsijää). Suunnitelman mukaan tutkimme suomalaisten asemien tien lähellä. Jätimme auton tien varrelle ja lähdimme eräälle paikalle, jossa taistelukertomuksen mukaan puna-armeijalaiset tekivät sisään murren. Ajattelimme, että sieltä voi löytää sekä suomalaisia että venäläisiä kentälle jääneitä sotavainajia.

Ensimmäiset löydöt olivat hyvin tavalliset: hylsyjä, patruunoita, isoja sirpaleita. Erästä painaumasta ilmestyi kenttälappio nahkakoteloiineen, mutta se oli ainoa esine kuopassa. Esiin nousi toivo siitä, että lapion omistaja selvisi sodasta.

Pian kaveri sai hyvän piippauksen. Se oli messinkinen petroolipainekittimen osa. Hän päätti, että se mahdollisesti kuului kaatuneen sotilaan omaisuuteen, ja ryhtyi haravoimaan lähellä olevaa maastoa.

Nuoren henkilön tuntelevy.

Ensiksi ilman tulosta, mutta sitten eräässä pommikuopassa metallinpaljastin piippasi kovasti, kai jokin alumiininen esine oli kelan alla.

Onko se tuntelevy?

Ei. Se oli vain alumiininen tuubi. Pettyneenä kaveri aikoi peittää montun, mutta huomasi, että juuri tuubin vieressä maasta harotti luurangon kyynärpää.

Nyt se pommikuoppa muistutti hautaa, koska sen reunalla, kyynärpään lähellä, oli isohko kivi. Voiko olla, että kivi asetettiin kaatuneen päälle, ja kirjoitettiin kivelle hiellä lyhyt tieto, esimerkiksi Luutnantti Ivanov? Teimme pienen montun kiven viereen, mutta koivun juurten alta yhtäkkiä löytyi reisiluun. Näin ymmärsimme, että kuopassa on vähintään 2 sotavainajaa. Lisäksi reisiluun läheltä löysimme suomalaisen housun napin!

Varusteet mukaan ja kaivamaan

Onneksi oli jo päivän alku, ja matka autolle oli lyhyt. Otimme autosta kaikki varusteet: istutuslapiot, retkisahan, kirveen, ämpärin, pinpointterit, muovipussit, ja lisäksi vesipullot ja

eväät. Paikka on vaativa: kiviä, juuria, iso kuoppa, ja oli jo selvä, että vietämme koko päivän samassa kuopassa.

Hitaasti hyvä tulee

Suoritimme kaivaukset ilman turhaa kiirettä. Kaksi etsijää kaivoi soraa käsillä ja istutuslapioilla ja nosti sitä kuopasta ämpärillä, kolmas sahasi juuria ja välillä tutki nostettua soraa metallinpaljastimella. Kuopassa oli monta sirpaleita, mutta lisäksi suomalaiset napit löytyivät, ja markan kolikko. Kaksi suomalaista sankarivainajaa makasi pommikuopassa poikittain. Molemmalla oli sirpalehaavoja päissä, toisella lisäksi oikeassa jalassa. Ensimmäinen sotilas oli tosi nuori, 18–20 vuotta vanha, toinen noin 30 vuotta vanha. Vanhemmalla sotilaalla oli huonosti parantuneet olkaluun ja solisluun murtumat. Talvisodan haavat vai siviilivammat? Hampaissa oli 4 täytettä.

Tuntelevy löytyi

Nuorelta sankarivainajalta tuntelevy löytyi pian, vanhemmalla sitä ei ollut. Mutta toivo vielä eli – erikoiset tunto-merkit voi-

sivat auttaa tunnistamaan häntä. Nuoren sotilaan yksikkö oli Er.P 25, mutta tiedot katoamispäivästä ovat ristiriidassa – toisessa asiapaperissa 5. heinäkuuta ja toisessa 6. heinäkuuta 1944.

Mielenkiintoista, että vainajien kanssa ei ollut yhtään isoa metalliesinettä – isoin metallinen esine nuorella oli tuntelevy, vanhemmalla – yksi kivääripatruuna. Ne sijaitsivat noin 30 cm:n syvyydessä ja niiden ympärillä oli monta sirpaleita. Olisi melkein mahdotonta löytää siitä esim. tuntelevyä metallinpaljastimella.

Tutkimme ensimmäisen löydön (alumiinisen tuubin) ja oivalsimme, että se oli 1950- tai 1960-luvulla valmistettu venäläinen hammastahna, eli joku turisti viskasi tuubin sodan jälkeen, ja se osui pommikuoppaan vainajien viereen. Sanoisin sellaisen löytämisen olevan pelkästään ihme.

Näin vietimme melkein koko lauantain yhdessä paikassa, ja emme ehtineet etsiä lähellä olevaa maastoa. Voi olla, että vielä voimme löytää muita vainajia lähellä olevista kuopista.

Oltermannin hiihto Pohjois-Savossa

Kuvat: Mika Pakkanen

Puolustusvoimien vanhin hiihtokilpailu järjestettiin Pohjois-Savossa Siilinjärvellä 9.-10.3. Keski-Suomen reservipiirien joukkue sijoitui viidenneksi ja siinä olivat seuraavat henkilöt: Paulus Sulkula, Sami Lähdemäki, Petteri Mustonen, Arto Nissinen, Jouni Kahelin, Petri Rusanen, Henri Jelonon, Janne Häkkinen, Saku Liehu, Perttu Hietanen, Mika Pakkanen, Pertti Huotari ja Juha Väisänen.

Kilpailukeskus sijaitsi Toivalassa. Lähtö oli Kallaveden jäältä Vuorelan satamarannasta 9.3.2023 klo 19.

**Vapon ja Suomen tarinat liittyvät saumattomasti yhteen.
Suomen taistellessa itsenäisyydestään Vapolla oli merkittävä
rooli Suomen huoltovarmuuden ylläpitämisessä.**

Sama yhteistyö jatkuu edelleen.

www.vapo.fi

Reittiä suunnitellaan porukassa.

Voidetta suksiin. Työssä Paulus Sulkula (vas.) ja Arto Nissinen.

Sotahistoriallinen matka
 Asiantuntijoina Heikki Rahikainen ja Tapio Paappanen

Viro

pohjoisrannikon sotahistorialliset kohteet
9.-11.6.2023

Rakvere Narva AQVA Hotel & Spa Sinimäki 	Matkaohjelma (ohjelminen): Perjantai 9.6. 04:50 Lähtö, Korpilahden satama 05:30 Lähtö, Matkakeskus/Jkl 10:30 Lähtö Helsingistä, Tallink 12:30 Saapuminen Tallinaan 13:00 Sotahistorialliset kohteet 18:00 Majoittuminen, AQVA Hotel & Spa 19:30 Illallinen hotellissa Lauantai 10.6. 08:30 Lähtö hotellista 09:00 Sotahistorialliset kohteet 11:00 Maastorokalle 12:00 Narvan linnoitukset 14:00 Sinimäen taistelupaikat 18:00 Paluu hotellille 19:00 Illallinen hotellissa Sunnuntai 11.6. 08:00 Aamiainen 09:00 Lähtö Tallinaan 11:00 Lounas Tallinnassa 12:00 Tutustuminen museoihin Tallinnassa 16:30 Lähtö Helsingistä, Tallink 18:30 Lähtö saapua Helsingiin 23:00 Jyväskylä, matkakeskus
---	---

MATKAN HINTA: 490 € SISÄLTÄEN: - MATKAT - MAJOITTUMINEN, AQVA HOTEL & SPA - ILLALLISET 2 KPL, MAASTO LOUNAS JA MATKAKAHVIT - VIRVOKKEET - MATKALLA OLTAVA PASSI TAI KUVALLINEN HENKILÖKORTTI MUKANA!	SITOVAT ILMOITTAUTUMISET JA LISÄTIEDOT 30.4.2023 MENNESSÄ: MIKKO STRANG, 050-5399 507, mikko.strang@gmail.com Matkan järjestää: Korpilahden Isänmaanystäväit Keski-Suomen reserviläispiiri
---	---

Heikki Rahikaisen ja Tapio Paappasen lisäksi matkalla toimii oppaana Hannu Teider aiheenaan Sinimäen taistelut.

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

Canon
Business Center JKL

Viherlandia
www.viherlandia.fi

Laadukasta painopalvelua

Tampereen Offsetpalvelu

Pinninkatu 55 A, 33100 Tampere
Puh. (03) 2254 600
aineisto@offsetpalvelu.fi
www.offsetpalvelu.fi

TUPASWILLA
PAREMMAN OLON PERINNEKYLÄ

Kokouspäivät, perhejuhlat, Nasusafarit,
maailman suurin savusauna.
www.tupaswillla.fi
Ränssintie 5 41370 Kuusa p. 0207410100

Arkusheremonia. Kiltavanhin Jorma Lempinen luki Tammisunnuntain Killan perustamisasiakirjan. Arkun vartijoina kapteeni res Mika Pakkanen ja luutnantti res Mikko Tenhunen.

Juhlan päävieraat. Suojelupoliisin päällikkö Antti Peltari (vas.) ja vuorineuvos Jukka Härmälä (oik.) Jorma Lempisen seurassa.

Tammisunnuntain juhla palasi

Kolme vuotta meni tauolla

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Kolme vuotta ehti Tammisunnuntain veljesillallinen ja kansalisjuhla olla tauolla koronan takia. Nyt tammikuun 28.päivän ilta kokosi täyden salin veljesillalliselle, jossa tervehdyssanat esitti vuorineuvos Jukka Härmälä ja juhlapuheen piti Suojelupoliisin päällikkö Antti Peltari. Sunnuntain kansalaisjuhlassa Jyväskylän Normaalkoululla juhlapuhujan oli vuorineuvos Härmälä.

Tervehdyssanat

105 vuotta on kulunut ensimmäisestä tammisunnuntaista. Jukka Härmälä nosti tervehdyssanoissaan esiin Lapuan lumiauran: isä Matti ja hänen poikansa Matti ja Ilmari. Lapualla perustettiin suomen ensimmäinen suojeluskunta 1917 ja Matti Laurila vanhempi oli perustamassa myös Vimpelin kurssia,

jonka aikana koulutettiin ensimmäisiä johtajia ja kouluttajia suojeluskuntien tarpeisiin. Vimpelin kurssi oli myös lähtölaukaus suomalaisen reserviupseeriston kouluttamiseen.

Pojista Matti hakeutui Saksan jääkärikoulutukseen. Kun vapaussota myllersi isä Matti ja Ilmari poikansa toimivat komppanian päälliköinä. He kaatuivat Länkipohjan taistelussa. Matti poika palasi Saksasta j osallistui Tampereen valtauksen haavoittuen taistelussa.

Myöhemmin hän järjesti Pohjanmaalta Jyväskylään isoon suojeluskuntaharjoitukseen 700 miestä. Etelä-Pohjanmaan suojelukuntapiiriin päällikkönä hän ei hyväksynyt kapinointia esivaltaa vastaan kun samaan aikaan yhteiskunnassa alkoi kuohunta mm. Mäntsälän kapinana. Talvisodassa Matti toimi Jalkaväkirykmentti 23n komentajana.

Vuonna 1988 Seinäjoelle kansalaisheräyksen varoin pystytettiin Pentti Papinahon suunnittelema Suojeluskuntalainen patsas. Helsingin kaupunginvaltuusto oli syksyllä 1986 hylännyt ajatuksen patsaan sijoittamisesta Helsinkiin. Sen jälkeen paikaksi valikoitui Seinäjoki. Paikalla oli 12 000 ihmistä kun patsas paljastettiin. Sen ajan tiedotusvälineet eivät

huomioineet tapahtumaa juuri ollenkaan. Tervehdyssanojensa lopuksi vuorineuvos Jukka Härmälä paljasti sukunsa polveutuvan Pohjanmaalta.

Suojelupoliisin päällikkö Antti Peltari

Viimeksi kuluneen 100 vuoden aikana Venäjän uhka ei ole hävinnyt mihinkään. Viime vuonna turvallisuusympäristömme muuttui eniten ja muutos on ollut nopeaa. Supon tehtävä on ennakoita ja tuottaa päättäjille tietoa. ”Miten Suomi pidetään turvassa siviiliyhteiskuntaan kohdistuvista hybridi- ja kybervaikuttamisen hyökkäyksiltä”, pohdiskeli Supon päällikkö Antti Peltari puheensa alussa. Kylmän sodan aikana tiedustelutoimintaa ryhdyttiin ajamaan alas. Suomen kansan käännäytyä NATO:n jäsenyyden kannalle tilanne on muuttunut paremmaksi.

Suomi on suhteellisen hyvin varautunut erilaisiin uhkiin. Onneksi huoltovarmuutta ei kokonaan ajettu alas 2010-luvun alkupuolella. Nykyisin rivit ovat tiivistyneet ja huoltovarmuussasioita ei enää kyseenalaisteta. Venäjän uhkan lisäksi uuden uhkan muodostaa Kii-

Lapuan lumiaura. Isä-Matti (kesk.), pojista Matti (vas.) ja Ilmari (oik.). Kuvattu 1.3.1918 Lapualla ennen rintamalle lähtöä.

na suurvaltana. Sitä kiinnostaa tiedot Suomesta. - Meidän on pystyttävä ennakoimaan, se on tiedustelun avainasia, totesi Peltari.

Antti Peltari varoitti polarisaation uhasta. On ihmisiä, jotka eivät usko faktoihin. Niitä yritetään saada kyseenalaiseksi monenlaisilla teorioilla ja pidemmän päälle se muodostaa uhkan järjestäytyneelle yhteiskunnalle. Suomen vahvuus on keskinäinen luottamus. Sillä on selvitetty menneiden vuosikymmenien huonot ajat. NATO:n täysjäsenyys aloittaa Suomen historian uuden aikakauden.

Jyväskylän studiokuoro esiintyi kansalaisjuhlassa 29.1. Normaalikoululla.

Vapaaehtoinen maanpuolustus

Kantava voimamme läpi vuosikymmenten

Vuorineuvos Jukka Härmälän juhlapuhe 29.1.

Itsenäisyytemme alkuaikoina irtauduttuamme Venäjästä meillä ei ollut asevoimia. Suojeluskuntia ryhdyttiin perustamaan 1917 ja vuoden 1918 alussa senaatti nimitti suojeluskunnat hallituksen joukoiksi ja senaatin puheenjohtaja Sinhuftudin suullisesti antamalla määräyksellä kenraali Mannerheim niiden ylipäälliköksi. Ensiaskelet puolustusvoimien syntymiselle oli näin tehty. Rahaa valtiolla ei kuitenkaan ollut joten siviiliyhteiskunnasta annettiin Mannerheimille lahjoitusvarojavaroja tehtävän hoitamiseen.

Suojeluskunnissa oli jäseniä tuossa vaiheessa 40 000 ja jäsenmäärä kasvoi vapaus sodan aikana 70 000 jäseneseen. Valkoisen armeijan perusta oli tässä.

Vapaus sodan tulos

Työväenkaarteja ryhdyttiin perustamaan 1917 puolella. Työväenluokan radikalisoitumisen myötä niistä kehittyi punakaarteja ollen yhteisvahuudeltaan vuoden 1918 alussa noin 70 000 henkilöä. Venäläistä sotaväkeä oli maassa vielä noin 75 000 miehen verran. Senaatin joukoilla oli tehtävänä vapauttaa Suomi vieraan vallan sotaväestä. Kun tähän vielä lisätään punaisten julistama kapina maan laillista hallitusta vastaan, tehtävä oli haasteellinen.

- Kaikki tiedämme, että taistelu 1918 kevään aikaan päättyi hallituksen joukkojen voittoon ja kapina tuli kukistetuksi, totesi juhlapuhuja. - Mikä oli voiton takana? Valkoiset olivat suurelta osin vapaaehtoisia, joita motivoi vahva tahto pitää Suomi itsenäisenä ja vapaana maana. Joukkojen johtajuuteen ja koulutukseen Saksasta palanneet jääkärit antoivat vahvan panoksen. Venäläisissä varuskunnissa ei ollut motivaatio korkealla ja se helpotti niiden riisumista aseista. Punakaarteilla oli halu saada maa hallintaansa, mutta joukoilla oleva johto oli keuhkoa ja joukkojen suoritukset sen mukaisia. Tosin punainen Tampere taisteli kovasti aatteensa

puolesta, mutta valkoiset onnistuivat valtaamaan kaupungin, analysoi vuorineuvos Härmälä tapahtumien kulkua.

Kohti talvisotaa

Suojeluskunnille tuli virallinen asema 1920-luvulla. Merkittävää on ollut suojeluskuntien harjoittama järjestelmällinen koulutus- ja harjoitustoiminta. Talvisodan liikekannallepanossa joukkoihin saatiin noin 290 000 miestä. Suojeluskunnissa oli jäseniä tuossa vaiheessa noin 100 000. Vastaamme asetui lukujen valossa täysin ylivoimainen vihollinen. Puna-armeijalla oli käytössään noin 450 000 sotilasta.

Kun Neuvostoliitto hyökkäsi, suomalaiset kävivät vastarintaan yhtenäisinä. Jako valkoisiin ja punaisiin oli taakseenjäänyttä elämää. Vahva puolustuksellinen tahdonvoima säilyttää Suomi itsenäisenä oli se energia, jonka myötä armeijan valtavista materiaalisista puutteista huolimatta estettiin puna-armeijan tavoite vallata lyhyessä ajassa maa ja tehdä siitä osa Neuvostoliittoa. - Traagista on todeta, että 1930-luvulla puolustusvoimien materiaalien kehittämisen laiminlyönti jouduttiin korvaamaan verellä,

totesi Härmälä. Suomen etuna oli kuitenkin joukkojen laatu ja johtaminen sekä kyky toimia maastossa myös pimeällä. Vastaavasti maahan hyökänneen vihollisen joukoista kaikki eivät välttämättä edes tieneet mitä heidät oli laitettu tekemään.

Lotat tärkeässä roolissa

Lotta-järjestön merkitystä ei saa unohtaa kun vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta puhutaan. Lottia oli ennen talvisotaa noin 120 000. Siis enemmän kuin miehiä suojeluskunnissa. Lottien suuriarvoinen työ mahdollisti joukkojemme perustamisen.

Sotien jälkeen

Pariisin rauhansopimus 1947 Neuvostoliiton kanssa muutti merkittävästi maanpuolustuksemme tilannetta ja varsinkin vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta. Suojeluskunta- ja lottajärjestöt lakkautettiin. - Entinen vihollinen oli ilmeisesti havainnut näiden järjestöjen merkityksen kriisitilanteessa, totesi vuorineuvos Härmälä.

Rauhansopimus linjasi sotilaskoulutuksen ainoaksi toteut-

tajaksi puolustusvoimat. Siviileille ei saanut koulutusta antaa. Siviilipuolelle jäivät reserviläisjärjestöt, joiden toiminta kouluttajina tai harjoittajina ei yltänyt suojeluskuntien tasolle. Maanpuolustushengen ylläpitäjinä niillä on kuitenkin hyvin tärkeä rooli nykyisessä yhteiskunnassa. Haasteena kuitenkin on nuorten saaminen mukaan toimintaan.

Puolustusvoimien kehittäminen

Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen oli sotiemme jälkeen hyvin vaikeaa. Valvontakomissio määräsi sotamateriaalin luovutuksista Neuvostoliitolle, mutta näitä luovutuksia ei juhlapuhujan mukaan koskaan toteutettu. Näin puolustusvoimille jäi merkittävästi aseita ja ampumatarvikkeita harjoituskäyttöön.

Reservin kertausharjoituksia voitiin toteuttaa vasta 1960-luvulla. Puolustusmäärärahoista käytiin jatkuvaa väantöä ja niihin kohdistettiin mittavia leikkauksia niin, että esim. raskaamman materiaalin hankinnat jäivät vuosi vuodelta pahasti jälkeen. Puolustusvoimien tilaa kuvasi mm. varusmiespalveluksen lyhentäminen säästösyistä 1960-luvun puolivälissä 30 vuorokaudella.

Maanpuolustuskurssit

Ensimmäinen valtakunnallinen maanpuolustuskurssi pidettiin

vuonna 1961. Kurssien jatkuminen siitä lähtien säännöllisinä on muokannut aseita maanpuolustusta ja puolustusmateriaalin tärkeyttä kohtaan myönteisemmiksi. 1970-luvulla käynnistyi parlamentaaristen puolustuskomiteoiden aika. Viiden vuoden välein toteutettujen komiteoiden tärkein tehtävä oli pohtia Suomen maanpuolustuksen kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Vaikka ne eivät täysimääräisesti toteutuneet, niiden antina voidaan todeta seikat, joita vaadittiin puolustusvoimien pidempiaikaiselle kehittämiselle. Poliitikan kentällä oli tuohon aikaan tyypillistä, että puolustusmäärärahoista oltiin jatkuvasti leikkaamassa osia pois. - Nyt on toisin. Kenraali Timo Kivinen nykyisenä puolustusvoimain komentajana on ensimmäinen, jolta on kysytty, että mitä muuta vielä saisi olla, hauskutti juhlapuhuja yleisöä.

Maanpuolustustahto on nyt huipussaan

Yleisen asevelvollisuuden kannatus on korkealla samoin kuin kansalaisten maanpuolustustahto. Yli 82 % kansalaista on ilmaissut valmiutensa aseelliseen puolustukseen. 1960- ja 1970-lukujen taistolaisaikana tehdyn tutkimuksen mukaan 51 % kansalaista ei ollut valmis aseellisesti puolustamaan maataan.

Käännekohta 1990-luvun alussa

Vapaaehtoinen maanpuolustus kääntyi uusille urille Neuvostoliiton hajottua vuonna 1991. Pariisin rauhansopimuksen määräämät sotilaallisen koulutuksen kiellot katsottiin päättyneeksi. Reserviläisjärjestöt perustivat Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) tarjoamaan jäsenjärjestöjensä jäsenille koulutusta ja nykypäivänä MPK on puolustusvoimien strateginen kumppani, joka toteuttaa vuosittain laajan kirjon sotilaallisten taitojen harjaantumiseen tähtäävää koulutusta. Nyt kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan vapaaehtoinen maanpuolustus on entistä enemmän alkanut kiinnostaa ja viimeisen vuoden aikana järjestöt ovat saaneet suuren joukon ihmisiä pyrkimään järjestöjen jäsenyyteen. MPK:n kursseille ei kaikkia halukkaita ole voitu ottaa vastaan. Puolustusvoimien kertausharjoituksiin ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen kursseille vuonna 2022 osallistui lähes 50 000 ihmistä.

Naiset vahvasti mukana

Naisten vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön on tullut mahdollisuus Naisten Valmiusliiton ja Maanpuolustusnaisten liiton kautta. Järjestöihin kuuluu yksilöjäseniä noin 144 000 ihmistä. Järjestöt tarjoavat varautumiseen ja arjen turvallisuuteen

liittyvää koulutusta aivan kuin Lotta- järjestö aikanaan. Valtakunnalliset naisten Nasta-harjoitukset ovat olleet tosi suosittuja ja naisten sitoutuminen tehtävien suorittamiseen on ollut syvällistä. Harjoituksiin osallistuminen ei edellytä järjestöjen jäsenyyksiä.

Lopuksi

Ennen talvisotaa materiaallinen valmius laiminlyötiin. Nyt on toisin. Puolustusmateriaalista on pidetty huolta ja sitä pidetään ajan tasalla. Operatiivisen joukon jokainen sotilas pystytään varustamaan ajan tasalla olevalla materiaalilla. Panssariase on ensiluokkaista, tykistö Euroopan huippua, ilmatorjuntaa kehitetään ja Ilmavoimien suorituskyky on tulevaisuuteen taattu uusien F-35 hävittäjien myötä, rannikkopuolustus ja merivoimien uudet alukset pystyvät vastaamaan niille asetetuista tehtävistä.

Kansainvälinen turvallisuustilanne on olennaisesti järkkyneet viime vuonna. Mitään tulevaisuuden uhkia emme voi sulkea pois. Oma puolustustahtomme ja -kykymme on tänään paremmalla tolalla kuin koskaan aiemmin. Puheensa lopuksi vuorineuvos Jukka Härmälä siteerasi jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothia: *"Suomi on hyvä maa, se on puolustamisen arvoinen ja sen ainoa puolustaja on Suomen kansa"*.

Vapaussodan Perinneliiton myöntämät Siniset ristit jaettiin kansalaisjuhlissa 29.1.

Siniset ristit

Maija Fredrikson

Sirpa Herve

Kari Huttunen

Mika Niiniketo

Mikko Tenhunen

Marko Vanninen

Pasi Valoranta

Maailma perustuu lähes täysin digitaalisten järjestelmien toimintaan. Digitalisaatio on muuttanut merkittävästi myös turvallisuusympäristöä, tiivistä Panu Moilanen luennossaan maanpuolustusjärjestöille Äänekoskella 24.10.2022.

Syvä rauhan aika on ohi

Sotaa käydään jo nyt kyber- ja informaatioympäristössä

Risto Korhonen

Sota ei laajasti käsitettynä ole enää sellaista perinteistä sodankäyntiä ”maalla, merellä ja ilmassa”, jota olemme tottuneet katsomaan vaikkapa Tuntematon sotilas -elokuvassa. Sotaa ja sotaan liittyviä operaatioita toteutetaan kyber- ja informaatioympäristössä, totesi lehtori, KTT Panu Moilanen Äänekosken maanpuolustusjärjestöjen 24.10.2022 järjestämässä luentotilaisuudessa Cafe Möljässä Suolahdessa.

Suomeenkin on kohdistunut pitkään vihamielisiä toimenpiteitä, esimerkiksi verkkohyökkäyksiä ja informaatiovaikuttamisena. Kuvitelma siitä, että eletään syvän rauhan aikaa ei ole pitävä; se aika on ollut jo kauan sitten ohi.

Kybervaikuttaminen tapahtuu teknisellä tasolla, niin että lopputuloksena tietojärjestelmät eivät toimi odotetulla tavalla tai eivät toimi ollenkaan. Hyökkääjä voi varastaa tietoa tai lisätä omia tietoaan.

-Kybervaikuttamisen osalta Suomi on varustautunut aika

hyvin. Järjestelmien riskit on tiedostettu niin julkisen vallan kuin yksityisten yritysten toimesta, Panu Moilanen kuvaili.

Julkisen hallinnon toimija puuttuu

Informaatiovaikuttamisen ja sisällön suhteen tilanne ei ole niin hyvä. Olemme pitkään tukeutuneet ajatukseen, että suomalaiset ovat niin hyvin koulutettuja, että meihin ei voi vaikuttaa. Koronapandemian ajalta on esimerkkejä, jotka paljastavat että hyväkään koulutus ei suojaakaan vaikutuskampanjoilta ja väärältä tiedolta.

Suomesta puuttuu julkisen hallinnon toimija, joka koordinoisi ja johtaisi informaatiovaikuttamiseen ja -sodankäyntiin liittyvää toimintaa kuten Ruotsissa ja Virossa. Meillä ei ole informaatioympäristön tilanekuvaa ja keskitettyä käsitystä. Myös koulutukseen ja tutkimukseen olisi syytä panostaa asiassa ollaan myöhässä. Tilanteeseen on tartuttava nyt.

Ennakointi on heikentynyt

Panu Moilanen mielestä Suomen turvallisuusympäristön ennakoitavuus on viime vuosina heikentynyt. Tekninen kehitys ja maailmaa hallitsevien teknisten ratkaisujen monimutkaistuminen on haaste sinänsä.

-Turvallisuuspolitiikkamme tukijalkoja ovat olleet toimiva, oma maanpuolustus, usko kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän toimivuuteen sekä toimiva ja pragmaattinen Venäjä-suhde. Viimeksi mainittu jalka on kokonaan poikki ja sääntöpohjaisen sopimusjärjestelmän tukijalkakin näyttää heikolta, Panu Moilanen arvioi.

Venäjä on käytöksellään osoittanut, että sääntöpohjainen sopimusjärjestelmä ei ole olemassa siinä muodossa kuin olemme tottuneet sen olevan. Sääntöpohjainen järjestelmä ei ole kansainvälisen yhteisön, YK:n tasolla toimiva. Venäjä käy hyökkäyssotaa ja on sa-

malla keskeisen elimen, YK:n turvallisuusneuvoston pysyvä jäsen.

Sodalla on vaikutuksensa

Sota keskellä Eurooppaa vaikuttaa tavallisen kansalaisenkin turvallisuuden tunteeseen. Paljon huolta arkeen aiheuttavat koronapandemiakriisi ja energiakriisi. Eniten kansalaisia ehkä huolettaa se toimiiko yhteiskunnan infrastruktuuri, toimivatko tietojärjestelmät, toimivatko rahajärjestelmät. Elämme harvinaislaatuissa tilanteissa, jossa keskiluokkainen ihminen joutuu miettimään onko hänellä varaa maksaa sähkölasku.

- Ihmiselle turvallisuutta tuottavat toimiva arki sekä usko ja jonkinlainen näkymä siihen että se jatkuu ennallaan, korosti Panu Moilanen.

KEHITÄ. RATKAISE.

**Valmistu tietotekniikan ja
digitalisaation ammattilaiseksi.**

Hae opiskelemaan IT-alaa Jyväskylän
yliopistoon yhteishaussa 15.-30.3.2023.
Voit valmistua kauppatieteiden tai
filosofian maisteriksi tai diplomi-insinööriksi.

> **JYU.FI/HAE**

Lisätietoa Opintopolusta hakusanalla itjkl-k2023.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Maavoimien vuosipäivätapahtuma 23.2.

Kuvat: Tapio Paappanen

Harri Mehtoa (vas.) ja evl evp Teijo Oksasta muistettiin viime vuoden Oltermannin hiihdon reittitaulukolla ja plaketeilla.

Aluetoimiston järjestämässä konsertissa Eeppi Ursin esitti Ilmavoimien Big Bandin säestämänä suomalaiset maakuntalaulut.

Veteraaniajasta perinneaikaan

Paikallisia perinnetoimikuntia perustetaan

Matti Hyvärinen, Jukka Kentala, Tapio Paappanen

Veteraanien rivit harvenevat kiihtyvään tahtiin. Maassamme on elossa enää vajaat 3 000 tunnuksen omaavaa veteraania ja heistä yli puolet on naisia. Heidän keski-ikänsä on 98 vuotta. Keski-Suomessa veteraaneja on enää alle sata.

Perinneaikaan liittyvä valmistelutyö aloitettiin maakunnassamme vuoden 2019 alussa. Projekti on edennyt niin, että Laukaan Peurungassa kansallisena veteraanipäivänä 27.4.2023 perustetaan Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry. Tätä kirjoitettaessa 23 rekisteröityä yhdistystä on lupautunut yhdistyksen perustajiksi.

Uuden yhdistyksen tarkoituksena on hoitaa ja vaalia Suomen 1939–1945 käymien sotien ja niiden veteraanien perinteitä. Se huolehtii siitä, että perinnetoiminta on maakunnassamme kattavaa. Jyväskylän Sotaveteraanit ry:n puheenjohtajan Matti Kratsin sanoin: ”Siirrämme perinnettä vastuullisesti, sotaa ihannoimatta tuleville sukupolville.”

Siirtymävaiheessa yhdistyksen vastuulla on perinnetyön lisäksi veteraanien ja leskien huoltotyö. Veteraanin vierellä ollaan loppuun asti!

Paikallistoimikuntien roolista

Kuntiin muodostetaan rekisteröimättömät paikallistoimikunnat. Toimikuntien koulutus aloitettiin 22.2.2023 Peurungassa, jonne perinneyhdistyksen valmisteleva työryhmä oli kutsunut kuntien edustajat saamaan tietoa perinnetoiminnasta ja toimikuntien tulevasta tehtävästä. Paikalla oli 45 edustajaa. Paikallistoimikuntien koollekutsumisvastuu tulee reserviläisille. Päätehtävä näillä toimi-

Kuva: Matti Hyvärinen

Koulutustilaisuuden osallistujia 22.2.2023 Peurungassa

kunnilla on laatia kuntakohtaiset suunnitelmat siitä, miten ylläpidetään mm. itsenäisyyspäivän, kaatuneiden muistopäivän ja muiden vastaavien päivien seppeleiden laskut ja muistotilaisuudet. Tärkeää on kirjata suunnitelmiin kouluissa pidettävät tilaisuudet, joilla muistutetaan nuorille veteraanien jättämästä perinnöstä. Seuraava tärkeä kokoontuminen on 23.3. Peurungassa järjestettävä perustamiskokousta valmisteleva tilaisuus.

”Tällä hetkellä maailma osoittaa meille, että ihmiskunnalla on vielä pitkä matka pysyvään rauhaan. Tammenlehvän Keski-Suomen perinneyhdistys on yksi arvokas palanen positiivisen maanpuolustustahdon kasvattamisessa. Veteraanien perinnön siirron kohteena olevat nuoret ansaitsevat tietää ja mahdollisuuden arvostaa sotien aikaisen sukupolven tekemää työtä itsenäisyytemme puolustajina. Me tarvitsemme heitä seisomaan selkä suorana tulevaisuuden rakentajina.”

Kesäyön marssi lauantaina 20.5. Jyväskylässä

Panu Moilanen

Kesäyön marssi on perinteinen Maanpuolustuskoulutuksen (MPK) marssitapahtuma, joka on tarkoitettu kaikille kunnostaan huolehtiville. Tänä vuonna MPK:n KESÄYÖN MARSSI -tapahtuma järjestetään 26. kerran kymmenellä paikkakunnalla Suomessa. Jyväskylässä jo seitsemännen kerran. Tervetuloa marssimaan keväiseen iltayöhön!

Jyväskylän Kesäyön marssin ajan kohta on muuttunut perinteistä elokuun tapahtumasta toukokuulle. Tapahtumapaikkana on edelleen Buugi Liikunta- ja hyvinvointikeskuksen pihamaa. Tapahtuma käynnistyy yhteisellä jumppahetkellä ja marssijoita matkaan vauhdittaa MPK:n soittokunta. Ilmoittautuminen marssille tapahtuu MPK:n kurssikalenterin kautta.

Reserviläismatkat 25 ja 32 km

Omaa kenttäkelpoisuutta reserviläinen voi osoittaa ampumalla, marssimalla tai suunnistamalla.

Kesäyön marssin reserviläissarjaan osallistuminen tukee tätä reserviläisen kenttäkelpoisuuden taitoa marssitai-

dosta. Matka tehdään sotilasasussa ja mukana päivätaipaleen reppu. Kenttäkelpoisuutta voi myös osoittaa osallistumalla MPK:n järjestämiin ammuksitoihin vuoden 2023 aikana.

Kaikille avoimet matkat

Kaikille avoimet matkat ovat 10 ja 25 km sekä kokeneille marssijoille 32 km matka erikoisjärjestelyin. Reitit Laajavuoren maisemissa edellisvuosien tapaan.

MPK:n huolto- ja tukikurssi tukee Kesäyön marssia

Tapahtuman järjestelyjen tukijalka on huolto- ja tukikurssille osallistuvat henkilöt. Kurssilaiset hoitavat marssin ennakkojärjestelyjä, huollon, tukityöt, ruokahuollon sekä tapahtuman purkuun liittyvät jälkityöt. Jokaiselle riittää tehtäviä mukavassa porukassa, toteaa Ilmapuolustuspiirin valmiuspäällikkö Markku Metsäpelto.

Eila Keinonen

Martti Mäkinen arkku kukkatervehdysten jälkeen.

Muistopöydässä valokuvat sinivalkoisten kynttilöiden valossa.

Viimeinen Summan etulinjan mies lähti

Martti Mäkinen 15.10.1918 - 20.12.2022

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Sotaveteraani ja Suomi-konepistoolien valmistaja Martti Mäkinen kuoli Jyväskylässä 20.12.2022 104 vuoden ikäisenä. Mäkinen koki Mainilan laukaukset paikan päällä ja soti talvisodassa Summan rintamalla.

Talvisodan jälkeen hän meni töihin Tikkakosken tehtaalle. Jatkosodan aikana häntä ei enää lähetetty rintamalle vaan hänen työpanoksensa Tikkakosken tehtaalla katsottiin tärkeämmäksi. Mäkinen työskenteli jyräijänä. Hänen käsiensä kautta kulki tuhansia Suomi-konepistoolien osia. Suomi-konepistoolia valmistettiin noin 80 000 kappaletta. Aseteknikko Aimo Lahden suunnittelema ase oli Suomen armeijan jalkaväen tehokkaimpia väsiasiaita.

Sodan jälkeen Mäkinen jatkoi työskentelyä Tikkakosken tehtaalla, jossa valmistettiin silloin ompelukoneita. Siellä hän nousi 44 vuotta kestäneellä urallaan lopulta tehtaan henkilöstöpäälliköksi ja työura päättyi vuonna 1983.

Rintamapalveluksesta

Ylimääräisten harjoitusten (YH) aikana Martti Mäkinen oli Kenttätukirykmentti 1:n (KTR 1) mukana Kivennaavalla. Sen 2. Patterin tulenjohtueeseen johon hän kuului, oli Lintulan naisluostarin lähellä Linnanmäellä. Marraskuun 26. päivänä 1939 räjähtivät Mainilan laukaukset, joista syytettiin mm. KTR 1:tä. Se oli asemassa

Mainilan kylää vastapäätä yli kymmenen kilometriä rajalta Leningrad-Viipurin tien varressa. Mäkinen mukaan syytökset olivat Moskovian täyttä puppua, minkä historia on myöhemmin todistanut.

Talvisodan Summan etulinjassa viestikorpraali Mäkinen taisteli yhtäjaksoisesti joulukuusta 1939 helmikuun puoleenväliin 1940. Hän oli KTR 1:n 2. Patterin tulenjohtueessa puhelinryhmän johtajana. KTR 1 tuki Summan Leipäsuon ja Kattilaojan lohkoja. Sen 2. Patteri tuki Lampeistenojan / Merkin lohkoa. Lohkon etulinjaa puolusti joulukuun kapteeni Viljo Laakson Jalkaväkirykmentti 13:n III pataljoona yksin, ja vuodenvaihteesta 1940 eteenpäin Jalkaväkirykmentti 9:n pataljoonat, etulinjassa kaksi rinnakkain.

Urheilu oli Martti Mäkinen sydäntä lähellä. Nuorempana hän harrasti itse, mutta myöhemmällä iällä penkkiurheilijana. Lapset hankkivat satavuotislahjaksi suurikokoisen television ja se oli erittäin tärkeä varsinkin koronavuosien aikana. Mäkinen katsoi innokkaasti naisten ammattilaistennistä ja kansainvälistä jalkapalloa. Martin tapana oli analysoida ottelutapahtumia kaveripiirilleen. Qatarin MM-kisoissa hänen näkemysensä mukaan huippupelaaja Lionell Messin pelipaikka valui liian alas keskikentälle. Autourheilussa Mäkinen saavutti Pohjois-Päijänteen suunnistus- ja tarkkuusajojen juhlakisan voiton ja sai palkinnoksi Omega Speedmaster -kellon.

Perinteen siirtoa rauhan puolesta

Martti Mäkinen pystyi puhujana herättämään menneet vuosikymmenet henkiin. Kouluilla hän kävi kertomassa sotakokemuksistaan ja kyseiset tunnit olivat hyvin suosittuja kaikissa ikäluokissa. Vaikka hän kertoi sodista, niin eniten hän halusi puhua rauhan puolesta. Vuonna 2018 Mäkinen oli ylivoimainen voittaja sanomalehti Keski-suomalaisen lukijoiden yleisöäänestyksessä vuoden keski-suomalaisesta. Lehti otsikoi voitta-

Muistotilaisuuden kakkutervehdys.

Sodan jälkeisestä elämästä

Tehdastyön ohella Martti Mäkinen oli erittäin aktiivinen yhdistystoimija. Hän oli perustajajäsen monissa yhdistyksissä: Äänekosken Urheilijat, Äänekosken Metsäveikot, Lions Club Tikkakoski, Tikkakosken Latu, Tikkakosken Autokerho ja Autoliiton Tikkakosken osasto. Useissa yhdistyksissä hän toimi puheenjohtajana.

jan haastattelun: ”Talvisodan setä” voitti. Pieni hämmennys suosiosta piirtyi Martin mieleen kun hän totesi olevansa ”tällainen tavallinen taariainen”.

Elämänmyönteinen Martti

Koko ikänsä Tikkakoskella asunut Martti Mäkinen jättämä henkinen perintö on mittava ja sitä ei pysty lyhyesti kuvaamaan. Hän on kuvannut itseään ”onnenmyyräksi”, jonka elämä on ollut täynnä ihanaa. Suurin suru on ollut vaimon kuolema yli 50-vuotisen yhteisen elämän jälkeen vuonna 1998.

Martti Mäkinen siunattiin haudan lepoon Tikkakosken kirkossa lauantaina 21.1. Siunauksen suorittanut pastori Seppo Hautalahti luonnehti Marttia ikäpolvensa ja aikakautensa tunteiden tulkiksi, joka nautti elämästään täysin siemauksin. Martin valoisa luonne säteili

siunaustilaisuuteen, johon osallistui yli 80 henkilöä, joita olivat veteraanin omaiset, sukulaiset, ystävät ja eri järjestöjen edustajat.

Hornetin siivin viimeiselle matkalle

Ilmavoimat kunnioitti Martti Mäkinen viimeistä matkaa Hornetin ylennöllä sillä hetkellä kun vainajan arkku siirrettiin kirkosta ruumisautoon. Hetki pysäytti kirkon lähistöllä kävelyllä olleet lukuisat ihmiset. Muistotilaisuudessa käytetyissä puheenvuoroissa nousi esiin surua, elämän viisautta ja huumoria tasaisena virtana. Marttia jäivät kaipaamaan poika ja tytär, heidän lapsensa ja lastenlapsensa – lähisuku neljässä polvessa. Suuri on se ystävien ja tuttavien joukko, joiden mieliin veteraani Marttia kaipaavat muistot jäivät ikuisesti elämään.

Martti Mäkinen pitämässä veteraanin tervehdyspuhetta Tikkakoskella joulukuun 14. päivänä 2022.

Viimeinen veteraanilounas

Keski-Suomen aluetoimiston järjestämä veteraanilounastilaisuus pidettiin Ilmasotakoululla joulukuun 14. päivänä. Tämä tilaisuus jäi Martti Mäkiselle viimeiseksi. Kuusi päivää tämän jälkeen Martti kutsuttiin viimeiseen iltahuutoon.

Lounastilaisuudessa Martti kertoi mieleen jääneen ja koskettavan tarinan talvisodan Summan etulinjan joulusta vuonna 1939. Voit kuunnella tämän tarinan avaamalla älypuhelimellasi oheisen QR-koodin.

Martti Mäkiä haastateltiin vuonna 2021. Toteuttaja Matti Halinen/Kuvapäät Oy.

SAMSUNG HUOLTO
Valtuutettu Samsung-merkkihuolto mobiililaitteille

Huollosta vastaa Aito Support Oy
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
www.aitosupport.fi
jyvaskyla@aitosupport.fi
030 - 6363840

AITO SUPPORT

Paikallinen elämänturvayhtiösi

Laadukasta
sisäilmaa

Jyväskylä | Espoo | lindab.fi

Riskcraft

Vakuutusmajuri.fi

Vakuutusten kilpailutus, korvauspäätösten oikaisu
web: riskcraft.fi blogi: vakuutusmajuri.fi

Turvallisuusympäristömme muutoksen jälkeen eteenpäin

Vuosi 2023 on alkanut varsin runsaalla kurssimäärällä ja vuosi jatkuu täydellä teholla.

Viime vuoden helmikuussa alkaneella Venäjän hyökkäyksellä on ollut suuret ja merkittävät vaikutukset myös Pohjoismaiden osalta. Suomi ja Ruotsi yhdessä jättivät hakemuksensa NATO:n jäseniksi, ja hakemuksille on saatu ratifiointi jo kaikissa muissa maissa lukuun ottamatta Turkia ja Unkaria. Turkin ja Unkarin todellista taustasyitä toiminnalle voimme vain arvailla – mutta varsinainen taustavaikuttaja tulee todennäköisellä varmuudella Venäjältä. Energia, kaupankäynti sekä hallinnon halu näytellä voimakastahtoista kansainvälistä vaikuttajaa omalle kansalleen ovat yksi ulottuvuus tässä palapelissä lähes yksinvaltaisissa järjestelmissä.

”Maailman turvallisuusympäristö muuttui hetkessä” -ot sikko viime vuoden keväältä pitää edelleen paikkansa

Vuoden 2022 helmikuun 24. päivä oli varsin synkkä rauhan aikaan tottuneelle Euroopalle.

Vaikka Venäjä miehitti Krimin ja sen ”nukkehallinnot” vallatuilla Ukrainan alueilla aloittivat puhdistukset alueillaan, nämä operaatiot olisivat olleet todennäköisemmin torjuttavissa tai niihin olisi pitänyt koko EU:n alueella reagoida jo tuolloin vähintään samalla tavalla kuin nyt onnistuttiin tekemään.

Tähän turvallisuuden kokonaisuuteen, kun otetaan vielä väestön pakkosiirrot ja erityisesti lasten siirrot Venäjälle milloin evakuoinnin tai adaption nimissä, ovat osa venäläiseen tapaan suoraa kopiota neuvostojärjestelmästä. Hävityä tavalla tai toisella ihmisten siteet omaan taustaansa ja perheisiin – siirrä tilalle ihmisiä muualta. Tällöin kummallakaan osapuolella ei ole mahdollisuutta verkostoitua, nousta vastarintaan ja mikä parasta hallinta on helpompaa.

MPK:n kurssit vastaavat hyvin Puolustusvoimien tarpeeseen

Yhteistoiminnassa PV:n VMP-henkilöstön kanssa olemme onnistuneet vastaamaan Keski-Suomessa reserviläiskoulutuksen perusasioiden koulutukselle asetettuihin tavoitteisiin. Näin varsinaisissa vapaaehtoisissa harjoituksissa ja kerta-

usharjoituksissa ei enää aikaa kulu perusasioiden kanssa hieromiseen, vaan harjoitettava joukko pystyy toteuttamaan sille asetettuja suurempia kokonaisuuksia. MPK:n kursseilla ovat yhä useammassa tapauksessa kouluttajina myös oman joukkonsa reserviläiskouluttajat. Näin heillä on jo erinomainen tuntemus oman joukkonsa osaamisesta ja henkilöstöstä.

MPK:n sitoutuneita uusia henkilöitä on tullut mukaan viime vuoden aikana useita, ja sama trendi näyttää jatkuvan myös tänä vuonna. Kouluttaja- ja toimijakoulutusta on pidetty tammi- ja helmikuussa useita, ja seuraava kouluttajakoulutuksen ”rutistus” on tulossa kesän lopulla. Näissä tilaisuuksissa meillä on koulutusvastuu ”vanhalla kaartilla”. Samalla siirretään käytännön kokemusten avulla opittuakin osaamista uusille toimijoillemme. Näin kaikkien ei tarvitsisi oppia asioita kantapään korkeakoulun kautta.

MPK:n kurssitiedot ja kurssikirjeiden lähettäminen sähköposteihin

MPK:n kursseja avataan jatkuvalla syötöllä MPK:n koulutuskalenterin kurssitietoihin.

Kaikkein ajantasaisin tieto löytyy siis aina sivulla mpk.fi tai tallentamalla omalle välilehdelle osoitteen <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri>

Näin olet vain muutaman näppäyksen päässä tiedonlähteestä. Kun olet ilmoittautunut kurssille, muista varmistaa omalla MPK-kortillasi olevan sähköpostiosoitteesi oikeellisuus, ja seuraa myös tuon postilaatikkosi roskapostikansiota. Käytäntö on osoittanut, etteivät lähettämämme kurssikirjeet saavu aukottomasti varsinaisen ”saapuneet” kansion sisälle. Välillä lähteykset ovat ohjautuneet roskapostikansioihin riippuen käyttämienne palveluntarjoajien järjestelmien suodattimien valinnoista ja tunnistustavoista. Tähän emme pysty MPK:n puolelta enempää itse vaikuttamaan. Olemme tehneet kaiken sen, mitä meillä on mahdollisuus tehdä omalta osaltamme.

Varmista osaamisesi reserviläisenä ja valveutuneena kansalaisena.

Osallistu kursseille! Hyvää kevättä!

*Aarne Markko
Valmiuspäällikkö
MPK/Keski-Suomi*

Ilmavoimien RUK 114 päättyi 10.2.

Ilmavoimien RUK 114:n päätöstilaisuus oli 10.3. Tikkakoskella. Keski-Suomen reserviupseeriin puheenjohtaja Mika Pakkanen (vas.) ja toiminnanjohtaja Tapio Paappanen luovuttivat kurssin priimukselle Osmo Ilari Ylikoski-Manniselle (oik.) RUK:n kunniamiekan.

Kuvat: Ilmasotakoulu

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSBILDNINGSFÖRENINGEN

Turvallisuutta yhdessä.

ILMAPUOLUSTUSPIIRI /Luonetjärvi

mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

Koulutuspäällikkö Ahti Piikki

+358 50 350 3850, ahti.piikki@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Mika Marin

+ 358 44 245 1742, mika.marin@mpk.fi

Kaikille avoimet kurssit

25.3. Ampumataitotesti, RK 7

21.-23.4. Ilmapuolustus ja sotilaan perustaidot naisille

12.-22.5. Kesäyön marssi, Jyväskylä. Huolto- ja tukikurssi

10.-11.6. Intti tutuksi erityisryhmille

10.-11.6. Maastotaidot ja luonnonmuona

Kohdennetut kurssit sitoutuneille kouluttajille ja
Ilmavoimien reserviläisille: mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

KESÄYÖN MARSSI
Jyväskylä

La 20.5.2023 klo 16-

- matkat 10, 25 ja 32 km
- reserviläiset 25 ja 32 km

www.mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

Valmispäällikkö Markku Metsäpelto

+358 50 502 0259

Puolustusvoimain valtakunnallinen
lippujuhlapäivän paraati
4.6.2023 Jyväskylässä

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRI Tikkakosken koulutuspaikka mpk.fi/häme

Valmispäällikkö Aarne Markko +358 40 751 5233, aarne.markko@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Pekka Nieminen +358 50 544 0503, pekka.nieminen@mpk.fi

17.-19.3. Sissiradistin peruskurssi

18.3. Taisteluensiapukurssi

14.-16.4. Paikallispataljoonan johtamisjärjestelmät

14.-16.4. Perustamisen kurssi, PERK LKP1

22.4. Komendantin Cup 1/2023, kivääri

1.5. Kuntotestaus, Jyväskylä

5.-7.5. Taistelupelastaja 1/2

5.-7.5. Paikallispataljoonan ALVA 1

11.5. Kuntotestaus, Saarijärvi

12.-14.5. Taistelu rakennetulla alueella 1

19.-21.5. Taistelupelastaja 2/2

27.05. Polkupyörämarssi 100 km
(50 km), Tikkakosken tori

MPK:N VALTAKUNNALLISET VERKKOKURSSIT mpk.fi/koulutukset/verkkokoulutus

Katso paikalliset kurssit osoitteessa www.mpk.fi - koulutuskalenteri - valitse yksikkö kohdasta Tikkakoski tai Luonetjärvi - Hae. Voit hakea koulutuksia myös aihealueiden mukaisesti, jolloin näet koko valtakunnallisen tarjonnan. Kurseille ilmoittautuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen MPK:n tietojärjestelmässä www.mpk.fi kohdasta kirjautu.

Kurssikalenterit päivittyvät koko ajan!

Kursseja nuorille, paikallisjoukoille ja muille kohderyhmille.

www.mpk.fi

Karstulan Reserviupseerit

Juha Levijoelle Vapepan kultainen ansiomitali

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (VAPEPA) Länsi-Suomen piirin valmiusavaus järjestettiin koronataulun jälkeen tammikuussa Tuurissa Hotelli Onnentähdessä. Paikalla oli noin 80 vapepalaista. Keuruulla asuvalle ja Karstulan Reserviupseerit ry:n puheenjohtajana toimivalle Juha Levijoelle myönnettiin kultainen ansiomitali. Se voidaan myöntää vähintään 30 vuotta kestäneestä työstä vapaaehtoisen pelastuspalvelun hyväksi.

Juha Levijoen palkitsemisen perusteissa todettiin, että hän on tehnyt paljon työtä kouluttaessaan uusia etsijöitä Vapepaan. Hän vieny tietoutta Vapepasta laajasti pitkäaikaiseen kokemukseensa pohjautuen. Hän on toiminut etsijänä, Vapepa-johtajana, kouluttajana ja yhteyshenkilönä vuodesta 1984 alkaen ja toiminta jatkuu edelleen.

Juha Levijoen kiinnostus aiheeseen on alkanut aikanaan SPR:n ensiapukurssilta. Hän oli suorittamassa Lapualla opiskeluunsa liittyvää työharjoittelua 1983. Siellä paikallinen palopäällikkö Esko Jokisaari innosti ja kannusti omalla esimerkillään ja seuraava vaihe olikin sitten Vapepan peruskurssi Ähtärissä.

Vapepatietous on saatu osaksi yhteiskunnan kokonaisvarautumisen oppituntia reserviupseerikoulutukseen vuonna 2018 yhteistyössä Sisä-Suomen poliisin, poliisihallituksen ja SPR:n keskustuomiston kanssa. Vuonna 2021 Juha Levijoki nimettiin Keski-Suomen reserviupseeripiiriin Vapepa-yhteyshenkilöksi.

Keski-Suomen reserviupseeri- ja reserviläispiiri onnittelevat Juhaa huomionosoituksen johdosta!

Jyväskylän Reserviupseerit

Vuosi 2023 on alkanut vauhdikkaasti ottaessani vastaan JRU:n puheenjohtajan tehtävät. Tavoitteena on kasvattaa maanpuolustus-tahtoa ja aktivoida mukaan reserviläistoimintaan, perinnetoimintaa unohtamatta. Tässä muuttuvassa maailmassa meidän tulee olla valmiina.

Meillä on jäsentemme joukossa aktiivisia reserviläisiä, jotka koulutautuvat niin valmiusharjoituksissa kuin omatoimisestikin. Pitää kunnostanne, läheisistänne ja kavereistanne huolta.

Ystävällisin terveisin

Aki Imppola
040 536 2627
aki.imppola@gmail.com

Jyväskylän Reserviupseerit ry
KEVÄTKOKOUS
Keskiviikkona 5.4.2023 klo 17:30
Airbus Defence Mattilanniemi 6
40100 Jyväskylä
Aluksi esitelmä ja sen jälkeen kokous.
Hallitus

Puolustusvoimien valtakunnallinen lippujuhlapäivän paraati on 4.6.2023 Jyväskylässä. Reserviläisillä on lippulinnavelvoite ja osallistujille 3.-4.6. ajanjakso toteutuu VEH:nä. Harjoitteluvaihe on 3.6. Joukot kokoontuvat silloin Jyväskylään Hippoksen alueelle. Edellisen lisäksi tulee toiminnan esittelypiste Lutakkoon.

Musiikkia rakkaudesta – Rakkaudesta musiikkiin

to 20.4.2023 klo 18.00

Palokan yhtenäiskoululla, Koivutie 5

Ilmavoimien Soittokunta,
kapellimestarina musiikkimajuri Jaakko Nurila
Solisteina tangokuningatar Jenna Bägeberg ja tenori Juha Hostikka

Konsertin tuotto kohdennetaan 27.4.2023 perustettavalle Tammenlehvän Perinneliiton Keski-Suomen Perinneyhdistykselle vaalimaan sotiemme veteraanien perintöä.

Ryhmäliput (vähintään kymmenen henkilöä) ennakkoon järjestöille, yhdistyksille jne. 20 euroa/lippu sisältäen Luonetjärven sotilaskotisärien väliaikakahvit.

Ryhmäliput tulee varata ja lunastaa 5.4.2023 mennessä:
Hannu Paalimäki | hannu.paalimaki@gmail.com | puh. 040 352 3567

Yhteistyössä Jyväskylän veteraanijärjestöt ja OP Keski-Suomi

Järjestäjä Jyväskylän veteraanijärjestöt

Tikkakosken Reserviläiset

In Memoriam

Sotilasmestari evp Pentti Karmala 26.3.1925-31.12.2022

Pentti Karmala syntyi Sakkolassa 26.3.1925. Hänen isänsä toimi tuolloin kersanttina Vuoksen Jääkäripataljoonassa Sakkolan Kiviniemessä.

Talvisodan sytyttyä, joulukuussa 1939, joutui perhe evakkomatalle mutta Karja-

lan kannaksen valtauksen jälkeen perhe palasi takaisin kotiin Tiituaalle, Luperajärven rannalle rakennettuun, Terijoen siirrettyyn hirsitaloon. Pentin kerman mukaan siirrettävä talo oli tyhjennetty venäläisten toimesta ikkunan pokia ja puuhellan rautalevyä myöten. Talon takaa löytyi venäläisiä haudattuna niin matalalle, että takin liepeet näkyivät maan pinnalle.

Huhtikuussa 1943 alkoi Pentti Karmalan 26 vuotta kestänyt sotilasura. Hän palveli sodan aikana laivastossa. Sodan päättyttyä hän jäi armeijan vakituiseen palvelukseen.

Viimeinen sodan kokenut

1960-luvun alussa Karmala siirtyi Hämeen Lennoston mukana Tikkakoskelle. Sotilasuran aikana Karmala toimi rauhanturvatehtävissä Kypöksellä yliväepelinä vuosina 1965–1966. Pentti Karmala jäi eläkkeelle sotilasmestarin virasta 1971. Pentti Karmala oli, Tikkakosken varuskunnan kantahenkilökunnasta viimeinen, joka oli sodassa taistellut.

Eläköidyttyään sotilasmestarin virasta, Karmala toimi Keski-Suomen Väestösuojeluyhdistyksen suojeluohjaajana vuoteen 1977. Toimi käsitti mm väestösuojien tar- kastuksia sekä koulutusta.

Aktiivinen toimija

Pentti Karmalan toimekkuutta kuvaa lukuisat luottamustoimet. Hän oli muun muassa: Hämeenlinnan Suunnistajien perustaja- ja johtokunnan jäsen, Hämeenlinnan alilupseerikerhon johtokunnan jäsen, Tikkakosken Suunnistajat perustaja- ja johtokunnanjäsen. Pentti liittyi Tikkakosken reservin aliupseerit (nyk. Tikkakosken reserviläiset ry.) heti eläkkeelle päästyään. Vastuutehtävät olivat tuttuja myös tässäkin yhdistyksessä. Hän toimi johtokunnan jäsenenä vuodet 1972–77 ja sihteerinä 1973–74.

Talvisin, ennen moottorikelkkojen aikaa, Karmala teki Tikkakoskelle latuja ja latupohjia kolmen muun eläkkeellä olleen sotilaan kanssa.

Pentti jätti jälkeensä latupohjan mitä jälkipolvien on hyvä kulkea.

28.1.2023 Tikkakosken reserviläisillä oli kunnia olla saattamassa Pentti Karmala haudan lepoon.

Markku Liuski

Tikkakosken reserviläiset ry

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry KEVÄTKOKOUS

Keskiviikkona 29.3.2023 klo 18.00 kokouskeskus Falcossa Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu ja Panu Moilasen esitelmä "Digitaisoituva sodankäynti" avaa tilaisuuden. Huom! Virallisilla kokousedustajilla on oltava yhdistyksensä valtakirja. Muilla läsnä olevilla on puheoikeus.
Piirihallitus

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry KEVÄTKOKOUS

Keskiviikkona 29.3.2023 klo 18.00 kokouskeskus Falcossa Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu ja Panu Moilasen esitelmä "Digitaisoituva sodankäynti" avaa tilaisuuden. Huom! Virallisilla kokousedustajilla on oltava yhdistyksensä valtakirja. Muilla läsnä olevilla on puheoikeus.
Piirihallitus

Tikkakosken Reserviläiset ry Sääntömääräinen kevätkokous

Maanantaina 17.4.2023 klo 17:30-19.00
Veteraanijärjestöjen talo, Taulumäki
Kuntalantie 1, 40100 Jyväskylä
Pihaan ajetaan Rajakadun puolelta Suvimäen klubitalon pihan poikki. Pysäköintitilaa löytyy myös Hongikontien päästä/varrelta.

Käsitellään sääntömääräiset kevätkokousasiat ja hallitukselle 7 vrk ennen kokousta tuodut asiat. Ennen kokousta Timo Harjun johdatus laskuvarjohypäämisen saloihin.

Ilmoittautumiset, ruoka-aineallergiat sekä kokoukseen liittyvät asiat: [markku.liuskille\(at\)gmail.com](mailto:markku.liuskille(at)gmail.com)

**Tervetuloa!
Hallitus**

Päivänpaistetta jotokselta.

Mari Turtinen. MPNL:n Keski-Suomen piirin puheenjohtaja.
(mari.turtinen@gmail.com)

Isänmaan rakkaus – Yhdessä ilolla – Osaava toimija

Leena Hietala, Mari Turtinen, Tiina Ronkainen, Miia Björn

Maanpuolustusnaisten Liiton kolmiportainen organisaatio näyttäytyy Keski-Suomessa jokaisella tasolla. Jyväskylän Maanpuolustusnaiset ja Äänekosken Maanpuolustusnaiset toteuttavat liiton toiminta-ajasta jäsenistön parissa.

Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen piiri toimii yhdyskseenä liiton ja yhdistysten välillä. Liitto luo edellytyksiä ja johtaa maanpuolustusnaisten aatteellista toimintaa valtakunnan tasolla.

Liitto linjaa toimintaa – Isänmaan rakkaus

Maanpuolustusnaisten Liiton toimintaa ohjaa selkeä aate maanpuolustustahdon, -tiedon ja -taidon vaalimisesta sekä henkisen ja fyysisen kunnan vahvistamisesta. Liiton kolme arvoa ovat Isänmaan rakkaus, Yhdessä ilolla ja Osaava toimija. Järjestötoiminnan ohessa harjoittelemme ja koulutamme arjen turvallisuuden taitoja liiton oman maanpuolustusnaisten suunnatun koulutusohjelman mukaisesti.

Vuoden 2022 aikana yleinen turvallisuus ja varautuminen on kiinnostanut laajasti. Tällä hetkellä varautumisen ja turvallisuuden parissa toimivissa järjestöissä eletään etsikkoaikaa, onhan yleinen kiinnostus konkretisoitunut kasvavina jäsenmäärinä monessa järjestössä. Näin on tapahtunut myös maanpuolustusnaisten toiminnassa. Liitto kehittää yhteisiä toimintatapoja ja uusia työkaluja yhdistystoimijoille. Usein pulaa on aktiivitoimijoista, on sitten kyse järjestötyöhön sitou-

tumisesta tai muun toiminnan toteuttamisesta. Viime vuosien aikana liiton toiminnassa on panostettu koulutusjärjestelmän rakentamiseen ja sen jalokauttamiseen jäsenistölle. Nyt onkin aika ottaa aatteellinen toiminta laajempaan tarkasteluun ja arvioida, mitä se meille tässä ajassa ja tässä maailman tilanteessa tarkoittaa.

Jatkossa perinnetyön osuus vahvistuu liiton toiminnassa. Maanpuolustusnaisten Liitto anoi Tammenlehvän Perinne-liitto ry:n jäsenyyttä ja hake- mus on hyväksytty helmikuussa. Aatteellisen toiminnan pohdiskeluun on siis perustukset vahvalla pohjalla. Maanpuolustusnaisten Liiton liittohallitus päätti helmikuun kokouksessaan käynnistää liiton strategian valmistelun. Ajankohta strategian laatimiseen onkin hyvä, sillä nyt on tärkeä hetki tarkastella toimintaa niin uusien juuri toimintaan mukaan tulneiden jäsenten, kuin pidempään toiminnassa mukana olleiden toiveet huomioiden.

Piiri kouluttaa – Osaava toimija

Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen Piiri ry toimii ja toteuttaa liiton toiminta-ajasta maakunnallisesti. Piirin tehtävänä on tukea ja kannustaa yhdistysten jäseniä kouluttautumaan ja hankkimaan erilaisia turvallisuus- ja varautumistaitoja. Piiri toteuttaa alueellaan maanpuolustusnaisten omaa Arjen turvallisuuden -koulutusohjelmaa yhteistyössä MPK:n kanssa. Koulutusohjel-

man keskeinen sisältö on tarjota jäsenille arkielämän perustaitoja.

Perustaitojen lisäksi maanpuolustusnaisten koulutusohjelmassa on mahdollisuus syventää osaamista ja harjaantumista joko toimija-, kouluttaja- tai johtajapolulla, joihin kaikkiin on luotu omat tavoitteet.

Koulutusohjelman mukaisia koulutuksia Keski-Suomen piirin alueella ovat erityisesti uusille jäsenille huhtikuussa suunnattu järjestökoulutusilta Jyväskylässä ja elokuussa Arjen Turvallisuus -koulutusviikonloppu Tikkakoskella.

Kuluvan toimintavuoden teemana on tiedottaminen ja uusien jäsenten saaminen toimintaan mukaan. Samoin piirin tavoitteena on vahvistaa yhdistysten välistä yhteistyötä, toimia entistä enemmän yhdessä ja kannustaa jäseniä osallistumaan tapahtumiin yli yhdistysrajojen. Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen Piiri ry:n puheenjohtaja on vaihtunut. Uutena puheenjohtajana tämän vuoden alusta on aloittanut Mari Turtinen Äänekosken Maanpuolustusnaisten ja varapuheenjohtajana Tiina Ronkainen Jyväskylän yhdistyksestä. Tiina on toiminut pitkään piirin puheenjohtajana, hallituksessa ja piirin koulutusvastavana.

Maanpuolustusnaiset Äänekoskella - Yhdessä ilolla

Äänekosken Maanpuolustusnaiset ry toteuttaa liiton toiminta-ajatusta edistämällä ja kasvattamalla jäsentensä toiminta- valmiuksia, sekä omalla toimin-

nallaan edistää maanpuolustusvalmiutta alueellaan. Toiminta pitää sisällään antoisaa yhdessäoloa erilaisissa tapahtumissa ja aktiviteeteissa kaikenikäisten naisten kesken. Näitä tavoitteita toteutetaan Maanpuolustusnaisten Liiton yhteisten arvojen ja aatteiden mukaisesti.

Veteraanien perinnön vaaliminen

Veteraanien perinteen siirtäminen tuleville sukupolville on toiminnassa tärkeässä roolissa. Yhdistys tekee ja pyrkii tiiviiseen yhteistyöhön muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa. Yhteistyötä tehdään mm. Ääneseudun Reserviupseerien ja Reserviläisten kanssa. Äänekosken Maanpuolustusnaisten jäseniä on myös aktiivisesti mukana esimerkiksi Naisten valmiusliiton sekä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK:n) toiminnassa niin kurssilaisina, kouluttajina ja kurssien johtajien tehtävissä. Alueellamme maanpuolustusnaisten toiminnassa vuosi 2023 ei sisällä aivan yhtä suuria ponnistuksia, kuin edeltävä vuosi. Yhdistystoiminnassa onkin hyvä palata perusteisiin, astua uuteen aikaan uusien toimijoiden myötä ja keskittyä yhdessä tekemiseen. Jäsenten aktivointi mukaan toimintaan ja yhdistyksen jäsenmäärän kasvattaminen ovat aina osana yhdistystoimintaa.

Yritys kehitys

www.yrityskehitys.com

**KOTIMAINEN
TJ-Katsastus.fi**

Leppävesi

Hallaperäntie 8
050 433 4245
ma-pe 9.00-17.00

Jämsä

Pietiläntie 8
050 345 8690
ma-pe 8.00-16.00

Muurame

Setäläntie 3C
050 523 0339
ma-pe 9.00-17.00

Vaajakoski

Haapaniementie 1
050 544 1099
ma-pe 9.00-17.00

24/7 autopesu Muuramessa

MYÖS SUURTEN PAKETTIAUTOJEN PESUT

Yhdessä olemme enemmän.

Yrittäjät

yrittajat.fi/liity

HandsOn Oy

Automaatiokaupan palveleva ammattilainen

HORMEL

Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

**HIKOILE,
HYMYILE,
HULLAANNU!**

MAKUNAUTINTOJA
monipuolinen ravintolamaailma

POLSKI KYLPYLÄSSÄ
aina majoituksen yhteydessä

TANSSIT NELJÄNÄ ILTANA VIIKOSSA
sekä Apollo Barissa karaokea

LÄHELLÄ
vain 25 min. Jyväskylästä!

PEURUNKA.FI
PEURUNGANTIE 85, LAUKAA

Jousmäki

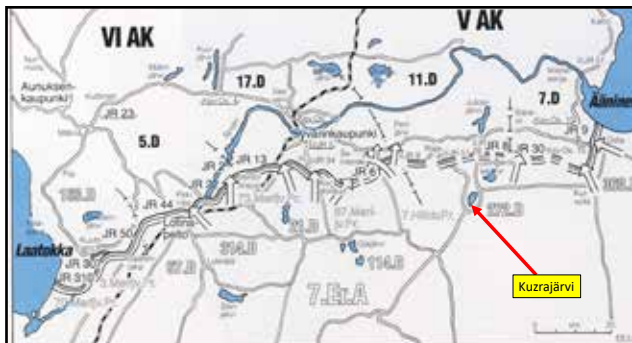
Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina
50-paikkaiseen linja-autoon asti.
Myös pyörätuoli- ja parikuljetukset.

www.jousmaki.fi

Kapteeni Jukka Malmivaara (oik.) seuraa joukkojensa ryhmittymistä Kuzrajärven maastossa keväällä 1942. SA-kuva.

Syvärin rintaman joukot vuoden 1942 keväällä. Jatkosodan historia 4. osa, s.205.

Suuren Kuzrajärven taistelusta 80 vuotta

FM Kimmo Sorko

Kahdeksan vuosikymmentä sitten käytiin Syvärin eteläpuolisessa erämaassa, lähellä Äänisjärven etelärantaa, erikoinen taistelu. Siihen liittyi suurvaltapolitiikkaa, tykistön kehittynyt torjuntamenetelmä, sekä keski-suomalainen sotahistoria.

Asemasotavuosi 1943 oli Suomen ja Neuvostoliiton välisellä rintamalla hiljainen. Sen sijaan Saksa ja Neuvostoliitto kävivät jo puolitoista vuotta kestänyttä erittäin katkeraa ja molemmin puolin valtavia tappiota vaatinutta aktiivista taistelua. Vuoden 1943 alkupuolella Saksa koki massiivisen tappion Stalingradissa. Se oli Hitlerille ja hänen esikunnalleen, sekä koko Saksan kansalle traumaattinen kokemus, varoitus tulevasta tappiosta.

Saksa havaitsi Suomessa passiivisuutta

Saksan sodanjohto oli huomionnut Suomen armeijan passiivisuuden, joka oli alkanut viimeistään kesällä 1942. Senkin pantiin merille, ettei suomalaisilla ollut aikomustakaan hyökätä Leningradiin - eikä Muurmannin radalle. Siksi Hitler Suomessa olleiden sotilashenkilöiden kautta viestitti Mikkeliin, että olisi suotavaa jos Suomen armeija osoittaisi suurempaa aktiivisuutta omal-

la rintamallaan. Tavoite oli siten sitoa enemmän puna-armeijan joukkoja pohjoiseen, joka puolestaan keventäisi saksalaisiin kohdistunutta painetta. Hitlerin esittämää toivetta ei voitu ohittaa olankohautuksella, sillä Suomi oli voimakkaasti riippuvainen Saksasta tulleesta elintarvikkeiden ja aseiden tuonnista.

Taistelukäsky "Kylmä-Kallelle"

Marsalkka Mannerheim siirsi tulevan tehtävän suorittamisen Aunuksen Ryhmän Esikunnalle vuoden 1943 alussa. Sieltä käsky ohjattiin kenraalimajuri Kaarlo Heiskasen 11. Divisioonalle, joka oli asemassa Syvärin eteläpuolella. Heiskanen puolestaan antoi tehtävän JR 50:n komentajalle everstiluutnantti Martti (Jussi) Aholle ja hän jatkoi sotilaslinjaa rykmenttinsä III Pataljoonan komentajalle kapteeni Jukka Malmivaaralle. Heiskanen sai oman käskynsä 10.1.1943 ja Malmivaara muuttamaan vuorokautta myöhemmin.

Malmivaara sai vapaat kädet suunnitella vahvennetun pataljoonan hyökkäyksen haluamalleen kohdalle. Kapteeni kuuli myös käskyn perustelut, Saksan tyytymättömyyden Suomen rintaman tapahtumattomuuteen ja vielä senkin, että "suo-

malaisten taisteluhenki ja -taito olivat laskeneet". Tämä arvio ei ollut Berliinin vaan Mikkelin.

Malmivaara esikuntineen ja miehineen tunsu maaston perusteellisesti ja vastustajankin, puna-armeijan JR 1065:n, mutta siitä huolimatta aloitettiin tiivis maasto- ja ilmatiedustelu. Malmivaaran valitsema ja Heiskasen hyväksymä taistelumaasto oli 11. Divisioonan ja 7. Divisioonan saumassa, Heiskasen joukkojen puolella.

Rintamalinja suoraksi

Suuren Kuzrajärven tuntumassa oli suomalaisten aseisiin työntynyt iso pullistuma. Se satoi joukkoja ja voimaa, joten idea oli pullistuman oikaisu ja rintamalinjan suoristaminen. Suunnitelma piti vielä hyväksyä Aunuksen Ryhmän Esikunnassa, jonne paperit piti toimittaa viimeistään 1.3.1943. Hyväksyminen saapui Heiskasen esikuntaan nopeasti. Taistelujärjestelmän Heiskanen, Aho ja Malmivaara saivat määritellä. Hyökkäyksen suorittaisi vahvennettu kapteeni Jukka Malmivaaran III Pataljoona, joka saisi tukeen vahvan raskaiden aseiden tulen, jota vielä tehostettiin upoudella ammunta-menettelmällä.

11. Divisioonassa oli jo jonkin aikaa ollut käytössä aikaisemmasta tavasta poikennut

torjuntajärjestelmä, jossa etulinjan jokaisen tukikohdan etumaastoon määriteltiin jalkaväkipataljoonan ryhmitysalueen suuruinen torjunta-alue, johon kevyimmistä heittimistä raskaimpiin tykkeihin jokaiselle osoitettiin omat isku- ja peitemaalinsa. Torjunta-alue nimettiin lähinnä eteen työnnettyjen suomalaisten tukikohtien nimen mukaan. Tällä tavoin tulikomento oli lyhyt, esimerkiksi: "Torjuntakesitys Kumpu - ampukaa!"

Viestiyhteydet tukikohdasta tuliasemiin varmistettiin moninkertaisesti, jotta tulenjohtajan käsky varmasti tavoitti tuliyksiköt. Tuliasemista eikä mistään muustakaan ei saanut tehdä mitään jatkotiedusteluja, vaan tulenavauksen piti tapahtua välittömästi.

Epäsuoran tulen tuki

Kranaatinheittimistön lisäksi raskaasta tulesta vastasivat KTR 4:n II Patteristo, KTR 2:n II Patteristo, vajaa Kevyt Patteristo 10 sekä Raskaat Patteristot 1 ja 30. Korpiloiissa tulivoimaa oli valtavasti! Tulivalmistelua varten varattiin 2.258 ammusta ja saattoon yli 2.000.

11. D:n virallinen lupa ja käsky JR 50:n esikuntaan saapui 14.3.1943. Malmivaaran joukon vahvennukseksi annettiin

9. Komppanian miehiä maastossa Suuren Kuzrajärven taistelussa 19.3.1943.
Autenttinen kuva: Aarno Mantere/Vornan taistelutaival, s.418.

JR 30:n 1. Komppania sekä Pioneeripataljoona 12:n 2. Pioneerikomppania. Operaation tykistökomentajana toimi kapteeni Martti Ahonen.

Hyökkäys alkoi perjantaina 19.3. kello 7.30. Raju tulivalmistelu kesti vain minuutin. H-hetkellä laskettiin toisaalle sankka savuverho vihollista harhauttamaan, ja yllätys olikin täydellinen. Alkoi ajoittain kova yhdeksän vuorokautta kestänyt talvinen taistelu. Sää oli päivällä keväisen lämmin, mutta yöllä taas kylmä.

9. Komppania rynnisti vihollisen päälle

Kiivain taistelu käytiin kolmen ensimmäisen vuorokauden aikana. Rintamapullistumassa ol-

lut vihollisvoima oli motitettu jo kahden päivän taisteluissa, joiden jälkeen torjuttiin vihollisen vastahyökkäyksiä, motti oli valmis 20.3. kello 23.30. Maaliskuun 27. päivän aikana Malmivaaran joukot jättivät taisteluseudun ja rintamaosuuden otti vastuulleen eversti Tikan JR 8:n II Pataljoona. JR 50:n III Pataljoonan kokonaistappio oli 150 miestä, joista ensimmäisen vuorokauden aikana 129:stä kaatuneesta 1 oli upseeri, 4 aliupseeria ja 20 miehistöön kuulunutta. Viisi upseeria, 23 aliupseeria ja 97 miestä haavoittui. Pataljoonalle alistettujen yksiköiden menetykset olivat yhteensä 53 miestä, joista kaatuneita oli 9.

Vihollisen kokonaistappio arvioitiin 700:ksi, mutta vaika

se olisi ollut vain puolet luvusta, oli sekin tuntuva tappio puna-armeijalle, joka lisäksi menetti rintamapullistuma-alueen suomalaisille. Malmivaaran pataljoona kulutti operaatiossa noin 150.000 kiväärin ja noin 170.000 konepistoolin patruunaa, 300 varsi- ja 100 munakäsikranaattia.

Suomalaisten aktiivisuus tuli osoitetuksi

Kuzrajärven operaatiolla oli osoitettu Saksan sodanjohdon kaipaamaa aktiivisuutta ja Berliini tyytyi sillä kertaa siihen. Elintarvike- ja asetoimitukset Suomeen jatkuivat normaalisti. Huhtikuusta 1943 tapahtumaköyhä asemasota jatkui aina

kesään 1944. Rintamaaikaisusta oli sekin hyöty, että ensimmäistä kertaa taistelutilanteessa sovellettiin uutta raskaiden aseiden keskitettyä torjuntamenetelmää, jonka teho teki vaikutuksen suomalaisiin sotilaisiin ja vastustajaankin, joka siitä kärsi. Seuraava mittava menetelmän sovellusosuus oli Tali-Ihantala kesä-heinäkuussa 1944.

Mistä miehet tulivat?

Perustamisvaiheessa kesälä 1941 JR 50:n III Pataljoona koottiin Suolahden, Konneveden, Sumiaisten ja Konginkankaan reserviläisistä. Keväällä 1943 uudelleenjärjestelyt olivat muuttaneet koostumusta siten, että eniten miehiä oli Viitasaa-relta 63, Saarijärveltä 62, Konnevedeltä 54, Karstulasta 37, Pihtiputaalta 37 ja Jyväskylältä 30. Loput olivat paljolti Keski-Pohjanmaan eri pitäjistä.

Tällä tavoin poikkeuksellisen asemasota-aikainen mittava taistelu on myös osa keski-suomalaista sota- ja veteraanihistoriaa.

Lähde: Vornan taistelutaival, sivut 413–421 ja 790–792.

Karhumäki-aiheesta
jouluun lehdessä luvattu
osa 2 julkaistaan tulevan
kesäkuun lehdessä.

Kimmo Sorkolta uusi kirja

Parin vuoden tiivis työrupeama on takana ja uusi kirja tulee painosta ulos viikolla 10. Jatkosodanajan divisiooniin kuului vajaan pataljoonan suuruisia Kevyt Osasto - nimisiä jalkaväkijoukkoja. Uusi kirja poistaa helsinkiläisestä sotahistoriasta aukon, koska kyseinen joukko on jäänyt ilman ansaitsemaansa kirjallista dokumenttia.

Kevyt Osasto 1 perustettiin Helsingin Kulosaaressa kesällä 1941. Kulosaari oli silloin oma kuntansa. Se tuli toimimaan samaan aikaan Helsingin sotilasläänissä perustettavan ja jääkärieversti Einar Vihman johtaman 12. Divisioonan organisaatiossa.

Stadin kevyt ykkönen oli taistelukentällä toteuttamassa omalta osaltaan kenraaliluutnantti Oeschin IV Armeijakunnan operaatiota Läns-Kannaksen ja Viipurin valtaamiseksi. Se alkoi loppukesällä 1941. Viipurin kaupunki saarrettiin kolmen divisioonan (4.D, 8.D, 12.D) hyökkäyksellä, jonka oheistuotteena syntyi suuri Porlammin motti.

FM Kimmo Sorko on kirjan kirjoittaja. Työryhmässä ovat toimineet: Mikko Strang tekstien digitoijana, ye-evl evp Sakari Isosomppi kaatuneiden luettelon tuottajana, Timo Silvennoinen SA-kuvien asiantuntijana, Tapio Paappanen kirjaan saatujen albumikuvien digitoijana. Helsingissä tukeaan on antanut FM, arkistonjohtaja Arto Alajoutsijärvi. Muulla tavoin hanketta tukivat: insinööri, tietokirjailija Antero Uitto, majuri evp Timo Hakala ja yrittäjä Jouni Reinikainen.

Stadin kevyt ykkösen julkaisuutilaisuus on Helsingissä Döbelninkatu 2:n auditoriossa lauantaina 18.3.2023 klo 12-14.

Jukka-Pekka Suutarisen siunasi viimeiselle matkalleen aluekappalainen Seppo Wuolio. Kunniavartiossa evl evp Juhani Nevala (takana vas.), evl evp Kari Kilpeläinen (takana oik.), kapteeni evp Markku Krats (vas.) ja maj evp Ilkka Kaapro (oik.).

Jukka-Pekka Suutarinen in memoriam

10.6.1946 - 2.12.2022

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Jukka-Pekka Ilmari Suutarinen syntyi Kotkassa kirkkohera Veikko Suutarisen ja opettaja Aire Hyvärisen perheeseen. Hän valmistui ylioppilaaksi Sotkamon yhteiskoulusta vuonna 1965. Varusmiespalvelus Pohjois-Savon Prikaatissa 1966 (Kainuun Prikaati) ja Reserviupseerikurssi 121 Haminassa. Suutarinen valittiin kadettikurssille 53 ja se kesti vuodet 1966-1969.

Valmistuttuaan luutnantin virkaan hän palveli Kainuun Prikaatissa opetusupseerina perusyksikössä ja Reservialiupeeerikoulussa 1971 alkaen. Komppanian päällikkönä hän toimi 1978 alkaen. Ensimmäinen ulkomaantehtävä hänellä oli vuonna 1977 toimien sotilastarkkailijana UNTSO-operaatioissa.

Siirrot kiinteä osa upseerin uraa

Siirto Helsinkiin ja määräyskurssinjohtajaksi Kadettikouluun tapahtui vuonna 1979. Seuraava siirto tuli tänne Keski-Suomeen Ilmavoimien Viesetikouluun komppanian päällikköksi 1982. Toinen ulkomaantehtävä YKSL-operaatioissa alkoi 1987, jossa hän toimi Esikunta- ja huoltokomppanian päällikkönä. Seuraava tehtävä alkoi Jyväskylän Sotilaspiirin Esikunnassa 1988 ja hänellä oli siellä toimistoupseerin, koulutustoimiston ja asevelvollisuustoimistopäällikön roolit. Kolmas ulkomaantehtävä oli toimia komentotoimiston päällikkönä YKSL-operaatioissa vuonna 1993.

Keski-Suomessa reserviin

Jyväskylän Sotilaspiiristä ja Sisä-Suomen sotilasläänistä muodostettiin 1.1.1993 Keski-Suomen sotilaslääni. Tässä organisaatioissa Suutarinen palveli järjestelyosaston päällikkönä ja jäi puolustusvoimien palveluksesta reserviin vuonna 1994. Sotilasarvot: vänrikki 1966, luutnantti 1969, yliluutnantti 1973, kapteeni 1977, majuri 1987, everstituutnantti 2000.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen pariin Jukka-Pekka Suutarinen tuli vuonna 1996 toimien Keski-Suomen reservipiirin toiminnanjohtajana vuodet 1996-2002. Keski-Suomen MPK ry:n piiripäällikkönä hän oli vuodet 2003-2006.

Elämän varrelta poimittua

Jukka-Pekka Suutarinen nosti 70-vuotishaastattelussaan sotilasuraltaan esiin kaksi tehtävää. Nuorempana upseerina Kainuun Prikaatissa hän näki tärkeänä kouluttaa varusmiehille turvallisuuspolitiikan tarkoitusta ja merkitystä. Näitä asioita hän kävi aktiivisesti puhumassa myös koululaisille. Kadettikursin johtajana Kadettikoulussa Suutarinen sai työskennellä valikoitujen ja maanpuolustushenkisten kadettien kanssa. Ole järjestelmällinen omassa toiminnassa, ole tarmokas, muista henkilökohtainen vastuuntunto sekä keskinäinen vuorovaikutus olivat johtavia teemoja hänen toimiessaan sotilaana ja siviilielämässä.

Aktiivinen osallistuminen sotiemme veteraanien tukitoimiin sekä omien sanojen mukaan mökkihöperryys ja perhekeskeinen puuhastelu lastenlasten parissa sekä luontoretkeily muodostivat vapaa-ajan elämän rikkaan sisällön. Myös aktiivinen lukeminen auttoi löytämään suomalaisten juuria.

Hautaan siunaaminen

Jukka-Pekka Suutarinen saatettiin haudan lepoon Jyväskylässä 30.12.2022 sotilaallisin kunniaosoituksin. Vainajan arkku oli

verhoiltu kielekkeisellä valtioliipulla ja arkun päälle oli asetettu hänen sotilaslakkinsa ja miekka. Arkun jalkopäässä oli kunniamerkkityyny. Kunniaavartiossa seisovat hänen sotilasuran aikaiset palveluskaverit: evp everstiluutnantti Juhani Nevala ja Kari Kilpeläinen, majuri evp Ilkka Kaapro ja kapteeni evp Markku Krats. Hautaan siunaamisen suoritti aluekappalainen Seppo Wuolio. Siunaustilaisuuteen otettiin vastaan Suomen lippu, jonka vartion muodostivat majuri evp Hannu Haapamäki, majuri Olli-Pekka Hon-

konen ja reservin ylivääpeli Perttu Hietanen lipunkantajana.

Muistotilaisuudesta

Jukka-Pekka Suutarisen lapset ja Timo veli kertoivat koskettavia muistoja menneiltä vuosilta. Lapsenlapsille isoisan kuolema on ollut riipaisevan koskettava ja surua täynnä oleva tapahtuma. "Me hänen kanssaan työskennelleet ja vapaaehtoistoiminnoissa mukana olleet opimme häntä kutsumaan JP:ksi", kertoi Kari Kilpeläinen. Tiedos-

sa ei ollut, että oliko JP:n nuoruuden toiveet ja aiheet hakeutua sotilasuralle, mutta hän sai elää tälle aatteelle ja isänmaalle monin eri tavoin.

Lukuisat entiset työkaverit, veteraani- ja muun vapaaehtoiskentän toimijat ovat kiitollisia siitä, että saatiin aikanaan tutustua Jukka-Pekkaan. Häneltä on saatu monia hyviä oppeja, joiden myötä voimme osaltamme pyrkiä jatkamaan hänen jälkeensä jättämää arvokasta perintöä vapaaehtoisessa maanpuolustuskentässä.

Puolustusvoimien seppeleen laskivat majuri Janne Väänänen ja toimistosihiteeri Sirpa Koski Keski-Suomen aluetoimistosta.

Suomen lippu ja Suomen Rauhanturvaajien lippu kunnianosoituksessa laskettaessa arkkuhaudataan.

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Lehti on Keski-Suomen reserviupseeri- ja reserviläispiirin tiedotuslehti. Se uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustahtumia. Lehteä ei voi tilata. Se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun.

Keski-Suomen Maanpuolustajan seuraava numero 2/2023 ilmestyy kesäkuussa viikolla 25.

Aineistot päätoimittajalle 31.5.2023 mennessä.

Osoitteenmuutokset:

RUL:

jasenasiat(at)rul.fi,
puh. 09 405 62011

RES:

jasenasiat(at)reservilaisliitto.fi,
puh. 09 405 62010

Julkaisijat:

Keski-Suomen reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:

Tapio Paappanen, Vitsakuja 3,
42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
Email: paatoimittaja(at)ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:

Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
Email: veijo.mononen(at)gmail.com

Sivunvalmistus- ja taitto:

Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3,
42700 KEURUU

Painopaikka:

Tampereen Offsetpalvelu Oy

Kansikuva:

Kevättä kohti
Tapio Paappanen

Lehden avustajia:

Hannu Karjalainen, Valkeakoski
Martti Porvali, Jyväskylä
Kimmo Sorko, Saarijärvi
Panu Moilanen, Jyväskylä
Perttu Hietanen, Korpilahti
Matti Hyvärinen, Korpilahti
Väinö Mononen, Eno

Keski-Suomen reservipiirit:

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Email:
reserviupseeripiiri(at)ksrespiirit.fi
reservilaispiiri(at)ksrespiirit.fi

Piiritoimisto:

Gummeruksenkatu 7
40100 Jyväskylä

Piirien verkkosivut ja Facebook:

www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Juha Hyvärinen
Email: verkkotoimittaja(at)ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:

Reserviupseeripiiri:

Mika Pakkanen, Jyväskylä,
puh. 040 500 7642

Reserviläispiiri:

Perttu Hietanen, Korpilahti,
puh. 040 507 1684

Piirien taloudenhoitaja:

Nina Pakkanen
nina.pakkanen(at)elisanet.fi

ISÄNNÖINTIPALVELU

Asiakaslähtöinen palvelumme tuottaa ja välittää laadukkaita asumisen ja omistamisen palveluita. Pyydä tarjous isännöinnistä

Myös pienet yhtiöt!

Jyväskylän Kiinteistömestarit Ky
Kauppakatu 6, 40100 Jyväskylä
p. 0403 400 110
mestarit@kiinteistomestarit.com

RT Rakennusteollisuus

Talonrakennus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Talotekniikkateollisuus
• LVI-tekniinen urakointi • Pinta • www.rakennusteollisuus.fi

KAKKONEN-YHTIÖT

vitreo

Challenging city spaces

www.vitreo.fi office@vitreo.fi

Aatulantie 36
44200 Suolahti

puh. (014) 548 0200, fax 014-541 875

www.raminlvijarauta.fi

**SÄHKÖÄ JA LÄMPÖÄ
KESKI-SUOMEN SYDÄMESTÄ**

www.keuruunenergia.fi

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

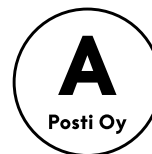
- kiinteistöoikeus
- riitojen ratkaisu • työoikeus
- perhe- ja perintöoikeus

www.urtti.fi 0400 565 361

Luovuutta.

jamk | Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Luova suunnannäyttäjä.
Uuden sukupolven korkeakoulu.

Posti Green

Turvallista palvelua 24/7

www.k2turvapalvelut.fi
24/7 päivystys
0100 5248 (2,50 €/puhelu + alv 24 %)

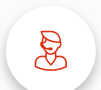
Hälytyskeskus

- Valvontaa yli 3 000 kohteessa, yli 700 kameralla
- Turvahälytysvalvonta
- Hälytyskuvavalvonta
- Palolinjojen valvonta

Kiinteistövalvomo

- Etähallintaa ja energiatehokkuutta yli 300 kohteessa
- Hälytysten arviointi ja toimenpiteet etäkäytöllä 24/7
- Energiatehokkuuden ja olosuhteiden optimointi
- Prosessien toiminnanvarmistus

Call Center

- Vastaanottaa yli 13 000 palvelupyyntöä kuukaudessa
- Valtakunnallinen palvelukeskus
- Palvelupyynnöt eri kanavista, kirjaus asiakkaan järjestelmiin
- Kiinteistötietojärjestelmä (huoltokirja) asiakkaalle

Tiloja *sinulle*

www.infonia.fi

FRENDY

OIKEAT TYÖKALUT YLLÄPITOON

Helppokäyttöinen ohjelmisto ylläpidon tueksi.

<https://eners.fi>

tieto akseli

Arvon asiantuntijasi.

Taloushallinto | Palkanlaskenta | HR-palvelut | Tilintarkastus | Yritysjärjestelyt

